

Ngizim: Bible for John

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

John

1

¹I kun səkur na təlam kuru təlam gu adagayi na Səku, kuru təlam ke Səku. ²Tun səkur ada gayi na Səku. ³Nda dlam be tawanke da ri gəri kuru na aci bai na be bai, ko be nda dlamu go aci. ⁴I kun gəri na aro, aro payan ki ndawa gəd. ⁵Payan gu tifi kun dfa ayiwa, da ayiwa bata da chimi bai. ⁶Na nən dagai nda wane aci da ri Səku. ba ci dlugun Yahai. ⁷A ci dew gada da bari labar i dak payan gu gada tike da bar jirewa da ri gəri. ⁸Yahai aci ne payan gu bai amman dew gada aci da bar labar payan gu. ⁹Jire payan gu wara a bar payan i ndawa mak a ye ni ikun duniya. ¹⁰A ci a kun duniyau, nda dlam duniyau da ri gəri amman duniyau ziga ci bai. ¹¹Dew i ri nda gəri amman nda gəri ngənaci bai. ¹²Amman ka ki gawa ngəna ci wara bar na jirewa na dlugun gəri, bar dikshi dəvo dlananakshi kutli Səku, ¹³Sutuku nda yawakshi da dəvo dādəm na təkə na da nən gaiwa bai amman dari Səku. ¹⁴Kuru təlam gu da dlamungara nən da mbashi i gadava wa. Weka na kərmai gəri, kərmai wara a kaki ki nən wara vərew da ri Afak. ganiyak na herr na jirewa. ¹⁵Yahai bar labar gəri na ndokta wura maya, "So nən mi wara na rame kun ma, 'Nən ba ci ni da kuga, aci a riwu damba na nai.'"¹⁶Gada da kun baci gəri wa gwid wa gən herr idak herr. ¹⁷A tərō nda ba dumaya da ri Musa amman herr na jirewa dew dari Yeso mägənyi. ¹⁸Go nən wara ngalte ika Səku. wara aci ne rugeri Seku, wara a jampel Afək aci ne tatki nda ziga ci. ¹⁹Sutuku saida adak Yahai lakwtu wara yahudauccin wanak parisauccin na leviyauccin iri gəri da Urshalima da jaya ci, "Ci tai?" ²⁰A ci da urikshi go gamdaya da rama, "I yu mägənyi bai." ²¹Zam akshi da ja ya ci wam, "Kile ci tai? Ci Iliya bi?" A ci ma, "I bai", akshi ma, "Ci nabi bi?" aci ma, "o o."²²Se akshi da rami ci, par ci tai, a rami ja gada ja bi be wara ja rame ndak wanaya ja? ka ram tam i ada ci?" ²³A ci ma, "I yu wura mi a ndokta a kun pata: 'A dəmina dəvu mägənyi tər', 'ka ki mi wara nabi Ishaya ramu.'"²⁴Ndawa wara nda wana gu vire dari parrisauccin akshi nda ja ya ci da rami ci maya to, ²⁵"Dawun tam ka dlama Baptisma, ci mägənyi bai ci Iliya bai ci nabi bai?"²⁶Se Yahai dan gumikshi maya, "Iyu na dlam baptisma na am amman a gadava kun na nən dardfi wara kwazga ci bai. ²⁷A ci nən mi dew da kuga wara na bata fitka zayi sono zəgər gəri bai." ²⁸Jandu tuku mak dna dlamu i kun Bataniya da baka gadəra Urdun ri wara Yahai dlam baptisma. ²⁹Da tlanu Yahai daki Yeso a ni ri gəri da rama, "A kina gwomak Səku mi wara amana aibuk duniya mak! ³⁰Su ne nən wara na dlam ramau 'Nən wara a ni da kuga rima na iyu gada a ci a səkur ga.'"³¹Na ziga ci bai amman dlamın gara ka sunu, ada nda tatika du i Israila, Na dew na dlama baptisma na am."³²Yahai tatika ma na Nənwa Səku a fuwayi ka ki tataru da dəsku da ni dardfi ada geri. ³³Na sanutaci bai, ba ci wanai ga na dlam baptisima na am ramanai ma i da gəri na wanai Nənwa da fuwai nda dlampu na aci, aci ne ba ci dlama baptisma na Nənwa Səku go aibu. ³⁴I yu ne ka na aci katanasa su tuku wun Səku."³⁵Zam wam da tlanu lakwtu Yahai dardfi na pakurauccin gəri shirin, ³⁶akshi da ki Yeso a ni rikshi, Yahai daram ma, "A kina Gwomak Kakasəku!"³⁷Se pakurauccin gəri shirin gu da kina ci da rami sau. Se akshi nda dəgina Yeso. ³⁸Se Yeso da pimi da kakshi a dəga gəri da ramikshi ma, "Kwan cu tam?" Akshi dauri ma, "Rabbi (wato malum) ci na mbasu a rawan?" ³⁹Da ramikshi ma, "Anna kwa ki riwara aci dam mbasu." Akshi dam mbasu na aci gafugu gada lakwtu damtu na awa goma. ⁴⁰Gayi da kun ndawa shirin wara kərəmtu Yahai a rama, da dəgina Yesu a ci ne Andrawus, Yagana Siman Bitrus. ⁴¹Səkur ba yagana Saminu da rami ci ma, "Wa bana masihu" ⁴²Dan na aci i ri Yeso. se Yeso daka ci da ramma, "Ci ne Saminu wun Yahai da ye rauraci ma Kefas" (wato 'Bitrus')⁴³Da tlanu, lakwtu wara Yeso tlaun an ci nyan gəri i Galili, Se da bi Filibus da ramici ma "adgen Iyu" ⁴⁴Filibus vire da Baitaiza marən da Andirawus na Bitrus. ⁴⁵Filibus da bi Natinal da ramici ma, "Nən mi wara Musa tarnu i kun dumaya na nabauccin ja bana aci Yeso wun Isibu da Nazarayi."⁴⁶Natinal da ramici ma, "Any a be bəlan Seram a viriyan gara da Nazariya?" Filibus da ramici ma, "Ayan ka ki." ⁴⁷Yeso ike Natinal a ni ri gəri tunu da rami i da gəri ma, "Aiki na nən Israila ki jirewa wara kunu gəri go aibu" ⁴⁸Natinal da rami ci ma, "Ka zigayu na na?" Yeso dauri ci ma, "Kabin Filibus da raure ci lakwtu wara ka dida waka ayau, ne kana ci."⁴⁹Natinal darami ci ma, "Rabbi (wato malum) ci wun Kakasəku, ci dəgəm Israila" ⁵⁰Yeso da rami ci ma, "Gada na ramici ma ne ka na ci tun ka dida waka ayau kabar na jirewa?" ⁵¹A ci daram ma, "Jirewa jirewa na rame ci ka ye lawan dəsku a rəpta kuru malaikawaccin Səku a gaya na fuwayi idak wun gi nən.

2

¹A ku na yuwan kwan, na takwas zəba i kun kana ki Galili, mi Yeso ye ariwu. ²Yeso na pakurauccin gəri ke ndam pekshi miya zəbau. ³Lakwtu wara am ngumuru datsen gara tunu mi Yeso da ramici ma, "Am ngumuru damən gara ⁴Yeso da ramitu ma, "Ama kade riga gada gemo? lakwtu ga gusku yaye zədeu bai" ⁵Mi gəri darami ndak wana miyau ma, "Be tawanke aci ramikun nən a dlamina."⁶Na vakənək zədu wara nda paida na akshi gada pek am i lakwtu ngumuru a riwu. ⁷Yeso da ramekshi ma, "Aniyana vakenanin gu na am" har akshi da niyudu perr har i wurau. ⁸Se aci daramikshi nda wanau ma, "A tlna kwayidu i marim baci ngumuru" se akshi nda dlamı kasən. ⁹Marim ndak ngumuru da tambi amgu na bai dlamun gara amsa karak, amman aci za ga riwara atu vere bai (amman nda wanau zigana ri wara akshi ba am gu) se aci nda dauri gəmsik amau baci ngumuru. ¹⁰Se da ramici ma, "Tike da barau am bəlan da sukur aku nən wayin gərin nda barau wara bata sau bai ci ka jəbna bəlan gu se gususku."¹¹Su be ajab sukur wara Yeso dlamu i rik zəba i Kana ki Galili ri aci tattiki kərmai gəri mi pakurauccin gəri ba ri ci jirewa. ¹²A ku sunu, Yeso, mi gəri, yaganauccin gəri na pakurauccin gəri dew nakshi kafarnahum akshi dam mbasi ki yuwan rap. ¹³Lakwtu ngumuri sa ada yahudauccin den gara dan tau, se Yeso da yin gəri Urshalima. ¹⁴Aci da tashi ndak dəbət kwamin, na tumamin na tatabararin, na dna piya dagwada dam mbasu a riwu. ¹⁵Se aci da limai gurutu daraikina akshi mak da kun wunduwa Səku, na tumamin gu na kwamamin gu. Aci da wayi

na aywa dagwda dak piyau, da wayi na tebər shi. ¹⁶"I dak dəbət tattabaru da ramik shi ma, "Angwena na jandau da ri tuku, ai vena na dlama wunduwa Afək i asak."¹⁷Pakurauccin gəri da tani ma da tarnu ma, "Gabgabta wunduwa ci antanyu." ¹⁸Se ndak garvauccin yahudauccin darami ci maya, "Ka tattika ja gənawa tawan tin ka tika dlama jandau?" ¹⁹Yeso daurik shi ma, "Aribgina na wunduwa Səku tuku, kuru i kun yuwan kwan na tlalti du." ²⁰Se nda garvauccin Yahudauccin daram ma, "Ndalmi wunduwak Səku tuku i kun aman gumu fudu ayau zədu, karam ma ka tlatlidi i kun yuwan kwan?" ²¹Aci zigabai aci arma na wunduwa gubu tika gəri. ²²A ku a ci tlan gəri da kunu ndawa wara gamtak, da kugu pakurauccin gəri da tani aci ramu kasau, se akshi da bar jirewa i kun kakadu Səku na labar wara Yeso ramu. ²³Lakwtu wara a kun Urshalima ari ngumurisa sa ada i ri gumun ndwa gawa da bar jirewa i kun dlugun gəri gada akshi ikau ajab wara aci dlamu. ²⁴Amman Yeso tado kunu na akshi bai gada zigana akshi gid. ²⁵Gada aci ancu nen wan daramici ada genən bai, gada a ci zigana be wara a gəshi nən.

3 ¹Na ba parresi dagai baci dlugun Nikodomu, marəm i yahudauccin.

³Yeso da ramici maya, "Jirewa, jirewa, in ndaskunu di gi nən bin, a dimo lawan garvak Səku bai." ⁴Nikodomu da ramici ma, "A dlama nana nda yawu nən wam dama aku aci garin gəri? A ci a tife bazhi mi gəri mashirin bai a ci a dumudu?"

⁵Yeso da ramici ma, "Jirewa, jirewa se da yawu nən da ri am na nənwa Səku bin a dumu tifa i kun garvak Səku bai. ⁶Be wara da yawu da kun tēka ki tēka, be wara da yawu da kun Nənwa Səku ke ki Nənuwa Səku. ⁷Ka jabta bai, gada na ramici ma jibin gara se da yawu ci wam." ⁸Kwaktak a fiya i rawanke mi atu ancu. kwa kəmu adərgu, amman kwaziga ri atu vire bai na ri atu a dima, sen ye kasen nən wara da yawu aci da kun nənwa Səku. ⁹Nikodomu da gayici da rama, "Jandu tuku a dlama na na?" ¹⁰Yeso da kalaktici da ram ma, "Ci malum gugza ki Israila amman ka sanutu jandu tuku bai?" ¹¹Jirewa, jirewa, na rame ci, ja rama be jazzigau kuru ja tatika be wara jaikau amman gusku yaye ka gənu be jaram bai. ¹²In na ramici be wara a kun duniya ka bar jirewa bai a dlama na na ka bar jirewa in na ramici be wara a kun dəsku? ¹³Na nən wara ji dəsku bai se nən wara fuwai da dəsku, wun gi nən. ¹⁴Ka ki mi Musa Sektu nbəkda i kun pata, ka sen ye nda sekta wun gi nən i dəsku. ¹⁵Gada tike wara bar dici jirewa a be na aro mi go dadi giri. ¹⁶Səku rro ntutu duuniya kapa da bari naa wən gəri waarra getak gəri, maa nən tawanke waarra bari naa jirrew ii aci nən aa mutu bai amman aabi naa aarro kapa dəmarro. ¹⁷Səku rro wane wən gu ii kunu duuniya gaada nda dlamu kaagala ii duuniya bai, amman gaada duuniya da kaaci dari gəri. ¹⁸Nən waarra bari dici jirrewa nən ndaa dlame ci kagala bai, amman nən waarra bari jirrewa bii nən nda dlamu diici kagala sərram gaada aci kuri naa bari jirrewa ii kunu dləgun wən Səku waarra aci geetak gəri. ¹⁹Su be mi dena shariya, payan dew kun duniya amman ndawa dantuci da ayiwa da miya payan gada wanakshi mak gabshu. ²⁰Ba ci dlama wana gabshu tawanke ma kuru payan. kuru ani ri payan gu bai gada nda wuthlida wana gəri bai. ²¹Amman ba ci wana na jirewa a ni ri payangu gada da lawandu parak wana gəri gid. gada wana gəri mak nda dlamakshi i kun Səku. ²²A ku sau, Yeso na pakurauccin gəri da yi nakshi kun gagai judiya. I ri tunu aci dlami yuwan gawa na akshi a baptisima. ²³Yahai ye a tika baptisma i kun Aenon i dantu na Salim gada riyu na am tlapar ndawa a ni ri gəri a dlaməkshi baptisma, ²⁴Lakwtu digo da dawu Yahai bai i kun dəlo. ²⁵Se gamdaya da tlai i gadava pakurauccin Yahai jəgab na ba yahude i da rama viya. ²⁶Akshi da yi ri Yahai da rami ci maya, "Mulum nən gayi wara dlapu ada gayi na ci ke amiya gadira Urdu, wara ka dlam rama gəri, aki atika dlama baptisma, ndawa gawa a tika nya i ri gəri." ²⁷Yahai da ram maya, "Nən a dimu ginneyi be bai de nda bare ci da dəsku. ²⁸Kun na ada kun kwazigana sau, na ram ma, "Iyu kiristi bai amman da wanena iyu i sakur gəri." ²⁹Ama aama ki gəmsək aama, manga gəmsək aama gu wara rido da kirimci wura gəri a per dai rankata gada aci kima na wura gəmsək ama gu. Sau iyu ganiyak na per dai tlapar. ³⁰A ci a jiba sukuna iyu na puluta. ³¹Nən wara deu da dəsku a dəsku na tike, nən wara dew da duniya ki duniya kuru a rama be wara ki duniya. Nən wara dew da dəsku a dəsku na tike. ³²A bar labar be wara aci ikew na aci kərəmtu amman na nən antuto bai. ³³Nən wara gen na rama gərin zigadu Kakasəku jirewa. ³⁴Nən wara Kakasəku wanau, a dlama rama Kakasəku, gada aci abar nənwa Səku go kaktla. ³⁵Afək intutu wungo da bar dici be tawanke i kun ami gəri. ³⁶Ba ci bari jirewa i kun wungo na aro go dadigiri, amman ma kuru wun gu a lawan aro bai amman tlimid gizhi Kakasəku a dlapa a da gəri.

4

¹Lakwtu mi wara Yeso zigadu parrisauccin gu abin dak diga geri. ²(Yeso na ada geri da dlami ci baptisma bai amman nda dlam du i pakuraucin geri), ³dai vina Judiya dayin geri i kunu Galili. Amman jəbəngara aci da yi da Samariya. ⁵Se aci da tefei da da ki Samariya nda dauro ma Sychar a dantau a patata mi Yakubu bari wun gəri Yusuf. ⁶Duwa Yakubu a riwu, Yeso diwatlingəri na rakan dambashin gəri miya dawau, dan tu na lakwtu zədu. ⁷Se amak da Samariya da nai i ma am, Yeso da jayatu ma, "A bara ni am na shi." ⁸Sartu pakurauccin gu jinakshi kun da i masayi bikta. ⁹Se ama Samariyau da ramici ma, "A dlama na na ci Yahudu ka ja ya ga ama Samariya na bari ci am ka shi?" go be nibki Yahudu na Samariya. ¹⁰Yeso da daramitu ma, "Da kasigana barik Səku nen, na baci jaya kəm ma a baranai na shi da ka jaya ci da a bar dikəm am aro." ¹¹Amau da ramici ma, "Wara ci na kurpi bai so duwau ke gazbər ka be am aro gu da rawan?" ¹²Ci kadkana afaja Yakubu bi ba ci bari ja duwau, mi aci gum sau da riwu na kutlai gəri na fayin gəri?" ¹³Yeso da kalaktitu da ramitu ma, "Tike mi sa am tukun a kəmuna giji wam, ¹⁴amman nən tawanke wara aye sau da kun am mi na baru a kimu giji wam bai, gada am mi na baru a dlamangara am i kunu gəri mi barici am aro mi go dadigiri." ¹⁵Amau da ramici ma, "Wara, a bara nai am tuku gada na kəma giji wambai na vina ni i magum tuku." ¹⁶Yeso da ramitu ma, "A ji ka daure misakim kwanai i rituku." ¹⁷Amau da ramici ma, "Iyu na məsek bai" Yeso da rami tu ma, "Karamna jirewa i dak kim na misək bai," ¹⁸Gada ka dlam misaskin vad kuru mi ka da gayi na aci məsakəm bai be karam gu jirewa. ¹⁹Amau da rami ci ma, "Wara na lawangu

kabe ci nabi.²⁰ Afafkin ja dlamu nakwana ida guguyak tuku amman ci karam ma Urshalima a ne ri ndawa aye dlama nakwana.²¹ Yeso da ramitu a bara jirewa Ama, lakwtu a ni mi ka dlama na kwana i afək i ɗak guguyaku ko i kun Urshalima bai.²² Kwa nakwana i be kwazga bai, ja ja nakwana i be jazgadu, ra ani da ri yahudaucchin.²³ Ɗəg na kasen lakwtu a ni, a rituku me wara ndak na kwana jirewa a dlama nakwana i afək i kun Nənwa Səku na jirewa, gaɗa afək gu a maka zada ndangu da dlapeci nakwana gəri.²⁴ Kakasəku Nənwa kuru ndak dlameci nakwana ye a dlame ci nakwana i kun Nənwa na jirewa.²⁵ Amau da rami ci maya, "Na zigadu masihu gu ani (Nən mi da rauru ma mægənyi). Lakwtu aci den a rama dija be tawanke."²⁶ Yeso da rami tu ma, "I ne aci, ba ci dlame kəm rama tuku."²⁷ A sartu ye pakuraucchin gu zadenakshi. Se akshi da jibi jabtau dawun tam aci a rama na ama, amman go nən dlam rama idau, "Kancu tam?" ka rama na atu gaɗa gemo?"²⁸ Se amau de vina dawai ma am gara, da yen gara kun da da rami nda ɗangu ma,²⁹ "An na kwa ki nən mi ramda nai be na dlamu mak. Su a dlamən gəri Masihu da, ko na na?"³⁰ Akshi dai vena dagu da ni ri gəri.³¹ A sartu gu pakuraucchin a tika dlame ci rama ma, "Mulum aci ta."³² Amman aci daramekshi ma, "I na bikta wara kwa ziga bai."³³ Se pakuraucchin gu da rame gatukshi ma go nən deu dici bikta, ko na na?"³⁴ Yeso da ramekshi ma, Abən ga nin na dlam be wara baci wanai gu ancu kuru na damuna wana gəri.³⁵ Kwa ram bai ma, gaza tera hudu lakwtu karam da nin gara? Na ramekun, a suktina aɗa kun i ɗəsku kwa ki patata kam gu na bai nawangara gazen karam!³⁶ Ba ci wana karam aye genyi tumanja na cacpu di aro me go dadegiri. Gaɗa ba ci zəgəm na baci wana karam gu da kime karak ida gayi.³⁷ I kun ramatuku jirewa, 'nən gayi a zəgəm, ma shirin a karam.'³⁸ Na wana kun kwa dlam karam be wara wana du bai. Ndawa jəgab dlan na wanau, kun ye kwadfinakun i kun wanakshi.³⁹ Gawa da kun Samariyaucchin gu wara vire ɗa dagu bar dici jirewa gaɗa rama wara akshi kəmau da miya amau, "Aci ramda be tawanke wara na dlamu."⁴⁰ Sartu mi wara Samariyayin gu deu ri gəri, akshi da jaya ci idak dambashi na akshi se aci da fuwi i ritun ki yuwan shirin.⁴¹ Se ndawa gawa da Sekuni bar jirewa gaɗa tilam gəri.⁴² Se akshi da rami amau ma, "Ja jirewa gaɗa be karamija bai, amman na adaja ja kəmadu, kuru jazegadu idak na nangu baci ra duniya."⁴³ Aku na yiwan shirin tunu, aci da tli da ritunu da yin gəri Galili.⁴⁴ Gaɗa Yeso na aɗa gəri gum rama nabi na martaba bai ikun dak shi.⁴⁵ Akshi ike na be wara mak aci dlamu ikun Urshalima a lakwtu ngumuri gaɗa akshi ye ju iri ngumuru.⁴⁶ Zam aci da nai wam i Kana ki Galili iri wara aci mustu am i am ɗəninin na nən baci aɗa garwa wara matikan gu gabɗai a kun Kaparrnahum.⁴⁷ Lakwtu aci kəma ma Yeso ivena Judiya a ni i Galili da ramici ma da nai ba, ndam gaci wun gəri wara a miya mutu.⁴⁸ Yeso da ramici ma, "Se ke kau gagənaawawen na bi bari ajab ben ka bar jirewa bai."⁴⁹ Baci aɗa garvau da ram maya baci martaba a yan damba mattkikam ga damci."⁵⁰ Yeso da rami ci maya, "A ji mattikam ci ngatin gəri" warau bar na jirewa aɗa təlām mi Yeso rame ci, se da yin gəri.⁵¹ Lakwtu aci a kun rakan tunu, dan nda gəmən gəri na guzabcin gəri idak ɗəvo da rameci ma mayingu ngatin gəri.⁵² Se aci da jaya akshi sartu mi wara ngatu akshi da rami ci ma, "Garvaca dantu na sartu ma gatka, furau guvo dai va ci."⁵³ Se afəku da sanutudu kalkal na sartu wara Yeso ramici ma, "Mattkam ci a gatan gəri." gaɗa ka sunu aci na aɗa gəri na ndak kun wunduwa gəri mak da barna jirewa.⁵⁴ Su tuku bi ajab ma shirin wara Yeso dlamu lakwtu mi aci ive Judiya da ni Galili

5

¹Aku na kasau, na ngumuri yahudaucin, se Yeso dayi fak i Urshalima.² I kun Urshalima da fara mavgi timamin na ri cacpa am ɗagai nda ɗaurau da miya Ibraniyawa ma, Bethesa. Na bakakin vad da peyi a miyau.³ Ndak fira gawa, dluguyaucin gurgaucin na ndawa garanak mak a miyau.⁴ A di ri sartu mi wara Maləka Səku dew rəbi am kun baci vigi səkur i kunu a gatan gəri da zaɗa fəra tawanke mi a jikta gəri.⁵ Na nən ɗagai a ri tuku, wara aman gumukwan ayawau ɗanda-hudu gadazak.⁶ Lakwtu Yeso ike ci ɗavji ari'u aku aci sanutu wara dlam na 'yuwan gawa ari'u da jayaci, "kan cu ka be na kəlapiya ci?"⁷ Baci dagasgu da rama ma, baci martaba, "Iyu na nən mi wara a taɗi ga i kun amgu bai. Lakwtu wara nda rəbən kabən na tlan takaɗ gayi i kəman ɗagai da wərimi na ma iyu."⁸ Yeso da rami ci ma, "atlu, a mi rakici, ka dlam rakan."⁹ Go tasəna warau ndan ga cin gəri da mina raki gəri, da dlam rakan gəri. Gafa ki putu yahudaucin.¹⁰ Se Yahudaucin gu da rami nən wara dan gataci ma, Gusku gafa putu, jəbi bai ka kakkiri bucaci."¹¹ Aci daram ma nən wara ngata 'iyu rama ma, "Ami bucaci ka dlam rakan."¹² Akshi da jayaci ma, "Waro tawan baci rame ci ma "Amudu ka dlam rakan?"¹³ Ɗək na ka sunu nən wara da ngatugu zəga tai bai, gaɗa Yeso jin gəri da ɗəpsa da riwu, gaɗa ndawa dlamnakshi gawa ari'u¹⁴ Ɗaku gu, Yeso da ba ci a kun wənduwa Səku, da rami ci ma, aiki kangatunaci! ka dlama aibu wambai gaɗa be gabshu da ba ci bai."¹⁵ Warau da yin gəri da rami Yahudaucin ma Ngatacin Yeso.¹⁶ Gususku gaɗa jandau Yahudaucin da bar bone i Yeso, ma gaɗa dlamu wana təku i gafa putu yahudaucin.¹⁷ Yeso daramikshi maya, "Afək ga a wana ko gususku yaye i cam na wana."¹⁸ Gaɗak sau yahudaucin da maki tək na aci gaɗa aci kitli dumaya putu rugara bai har a daura Kakasəku ma Afək gəri, kuru a kaktla aɗa gəri kalkal na Səku.¹⁹ Yeso wurikshi ma, Jirewa, jirewa wən gu a ɗəmu dlama be wambai gaɗa aɗa gəri se dai aci ike be wara afəku a dlamau be tawanke afəku dlamau wəngu a dlamau cam.²⁰ Gaɗa afək gu ntutu wəngu a tattike ci be tawanke mi aci a dlamau, kuru aye tatike ci be na gawa gaɗa nda jabci.²¹ Ka ki mi wara Afək tlatlau ndawa gamtak da barikshi aro, ka sən ye wəngu a bari aro nən mi a ci ntutu.²² Afək gu a dlama kagalau bai i nən gaɗa a ci barna kagalau i wəngu.²³ Gaɗa tike da martabati Afək, nən mi wara martabatu wəngu bin a martabata Afək gu wara wanne a ci bai.²⁴ Jirewa jirewa nən wara kəmana tilam ga da bar na jirewa i baci wanayi ga, bana aro mi go dadigiri, Nda hagata gəri bai amman a sana aɗa mutu nye aro.²⁵ Jirewa jirewa na rame kun lakwtu a ni, dengara sərəm mi ndawa gamtak a kəmu wən Kakasəku, ndak kirimtau a dlapa.²⁶ Kaki mi Afuk na aro i kunu gəri, aci bardu i wungu gaɗa aci ye da dlapa na aro i kunu gəri.²⁷ Kuru Afək barna kərmai i wəngu da dlam wana kagala aci wəngə nən.²⁸ Kwa dlama ajab idak su bai na lakwtu mi wara a ni tike wara akun audo a kəmu na wura gəri.²⁹ Avirayi viɗa, ndawa wara dlamna be bələn a tlayi i nye aro, kuru ndawa wara dlam wana gabshu a nye kagala.³⁰ Iyu na dimu dlama be bai da aɗa ga, ka ki na kəmu na

kagala, kagala ga na adalta gada na maka be ada ga bai se be ki baci wanayi ga. ³¹In na dlama rama gada ga ne nin, labar ga a dlapa jire bai. ³²Na nən dagai wara a rama i ada ga amman nasgadu be aci arame afa ga jirewa. ³³Kwa wane i Yahai kuru aci barna labar jirewa. ³⁴Labar wara na ngene da ri gi nin bai na rame kun sau gada kwabi rra. ³⁵Yahai aci petila mi ata a weda, kwa maka dlama pərdai i kun payan gəri ki lakwtu rap. ³⁶Amman labar mi iyu na atu rima na ki Yahai, gada wana mi Afuk bara nai na damudu wana wara na dlamau tatkidu ida Afək ne wane Iyu. ³⁷Afuk wara wana iyu aci ne ada gəri ramma be i ada ga. Galte kwa kəma wura gəri i lakwtu tawanke. ³⁸Kun na təlam gəri bai dambasu a kuna kun gada kwa kasaktu bai na nən mi da waneu. ³⁹Kwa bidiya kun kakkadu Səku kwa tuman i kunakshi kwa bi na aro mi go dade giri, Zam kakkadi ne arama i ada ga. ⁴⁰Amman kwan cu ni i riga bai gada kwa be aro. ⁴¹Na gəni gitlib bai da ri ndawa, ⁴²amman nasgadu kun na ntu Kakasəku bai i gəzha kun. ⁴³Na dew i kun dluğun Afək ga amman kwa gənyay bai, in nən dagai dew i kun dluğun gərin. ⁴⁴Kwa bar jire na na, kun wara kwa gəne getlib da ri kamanchud' kun amman kwa maka gitlib mi a ni dari Səku bai? ⁴⁵Kwa tuman gu ma na burguta na kun i kəma Afək ga. Ba ci mpi kun aibu nin Musa, wara kwampa tuman kun i a ci. ⁴⁶Har kwa barna jirewa i musan kwa barda jirewa gada a ci tarnu i ada ga. ⁴⁷In kwa bar jirewa i be aci tarnu bin, kwa bar jirewa na na i təlam ga?"

6

¹Aku na be tuku mak, Yeso da palcin gəri i baka anku Galili mi wara nda dauro ma anku Tiberiyas. ²Se marim algu a dīga gəri gada akshi i ka na bi ajap wara a ci dlamu i ndak nda dagas. ³Yeso da yen gəri fak i dəsku gugyak i ri tunu dam mbashin gəri na pakuraucin gəri. ⁴(Gusku ngumuri paska, lakwtu ngumuri Yahudaucin a dantau.) ⁵Lakwtu Yeso ike dəsku da kə cacpa ndawa gawa a ni, da rami Filibus ma, "Wa masayi borodi da rawan gada ndawa tuku da bi da ci ta?" ⁶(Amman Yeso ram sau gada ancu kaktla Filibus, gada a ci na ada gəri zəga na be a ci aya dlamau.) ⁷Filibus nda gumi ma, "Borodi kə dinary danamak shirin a baci be wam bai ko da ti ke abi rab rab." ⁸Gayi da kunu Pakuraucin gu, Andrawus yagana Saminu Bitrus da rami Yeso ma, ⁹"Na mayim a ri tuku na borodi vad' na vənakau shirin, amman su a dlam gəmu i kunu ndawa gawa tuku?" ¹⁰Yeso da ramma, "A dawina ndawa ndan mbasi da. (A riwu na azəm gawa). Se ndau ndan mbasi dantau na ndawa dubu vad'. ¹¹Se Yeso da mi dugul vad' gu da sambarkaci Səku, da bari ndawa ndan mbasu. Da dlam kasən wam na vunakau gu, i tike ka ki be a ci an cu. ¹²A ku tike wayin gəri tunu, da rami pakuraucin gəri ma, "A cacpa ada be mi gazau, gada be da dlimata bai." ¹³Da kun be nda cacpu gazau, da kun borudi na vanakau shirin gu akshi da cacpi da niyi na dabərr guma ayawu shirin. ¹⁴Se lakwtu ndawa i ka bi ajab tuku, akshi da ramma, "Jirewa na nangu a ci ne nabi wara aya ni i kun duniya." ¹⁵Lakwtu wara Yeso sanutudu akshi a ya jəba na a ci na awayau da dlam na a ci dəgəm, da virin gəri kəfadak da yi da ga yin gəri dəsku gugyak na ada gəri. ¹⁶Lakwtu aduwau dlamən gara tunu, pakuraucin gəri dayi nakshi miya anku. ¹⁷Dayi da tufi nakshi i kun marəm daragai am, da jəb rakan i dəsku ankuk aye kaparnahum, sartu da gu da ayiwa, Yeso zade bai i rikshi. ¹⁸Se zuwak mi awayau da tlai, anku da jəb tambalta. ¹⁹Lakwtu akshi dlam ndokta zəger gumu shirin i nye i nye gomu kwan tunu, se akshi da ki Yeso a rakina yi ida anku a ni bəram daragai gu, Se kalau da jəb na akshi. ²⁰Amman a ci da ramikshi ma, "Iyu kwa kalwa bai." ²¹Se akshi da maki gəni gəri i kun daragai gu, go tasina daragai gu da zaden gara ida gagai ri akshi a ya. ²²Da tlanu tunu, na algi gawa dardi a baka anku da ki na daragai dama wambai se getak, mi Yeso tifi kunu bai na pakuraucin gəri, gada pakuraucin gu ji nakshi go Yeso. ²³(Se Yeso darakini ri wara deu da Tiberiyus dantau na ri mi wara nda ta dagul borodi mi Yeso Məgəngyi barkawatu. ²⁴Lakwtu algu sanutudu Yeso na pakuraucin gəri a riwu bi tunu, se akshi na adakshi i kun daragai dayi kun Kaparnahum a maka Yeso. ²⁵Aku akshi ba na a ci a jampel anku tunu, akshi darmi ci ma, "Maləm ka deu ri tuku fatawan?" ²⁶Yeso da ngumikshi da ramma, "Jirewa, jirewa, kwa maka ga ba gada be ajab wara na dlamau bai, se gada ne naye kun na bik ta. ²⁷Kwa dlama wana gada masana wara a tərabo bai amman a dlamina wana gada masana wara a sukwakuya ki aro mi go dadigiri wara wən gə nən a baru, mi Suku Afək mpa di ci atimi i ada gəri. ²⁸Akshi da rami ci maya, "Ja dlama gəmo gada ja dlam wana Kakasəku?" ²⁹Yeso da ramikshi ma, "Sutuku ne wana kaksəku kwa bar jire i kun nən mi a ci waneu. ³⁰Se akshi da rami ci ma, "Bi gənawa tawan ka dlamau, gada ja ki ja bari ci jirewa?" ka dlama gəmo? ³¹Afəfkin ja te manna i kun pata ka ki mi da tarna, "A ci barikshi borodi da ti da dəsku." ³²Se Yeso da ramikshi ma, "Jirewa jirewa, bari kun burodi da dəsku nin Musa bai, amman Afək ga wara a təka bari kun borodi jirewa da dəsku. ³³Gada borodi da ri Səku atu ne wara vire da dəsku mi bari aro i duniya." ³⁴Se akshi da rami ci ma, "Baci martapa, a barija borodi tuku fatawanke." ³⁵Yeso da ramikshi ma, "Iyu ne borodi aro, Nən wara dew i riga a kəmu maya bai. Nən mi barda jirewa ke a kəmu gəji bai. ³⁶Amman na rame kun kwə kwana Iyu, kwa bar jirewa bai. ³⁷Tike mi Afək gu bara a ni ri ga ba ci ni ri gatanas na rai ka gəri i vəda bai. ³⁸Na dew da dəsku, gada rama bik ada ga bai, amman bik ntu ba ci wanayi ga. ³⁹Su tuku ntu gəri ki baci wanayi ga, ma na dayana ko getak da kun ndawa wara a ci bara bai, amman tike wara i ka na wəngun da bardi ci jirewa a bina aro mi go dadigiri, na tlatli na a ci wam i gafa damak duniya. ⁴¹Se yahudaucin da jəbi ngurngur ida gəri gada a ci ramma, "Iyu borodi mi dew da dəsku." ⁴²Akshi da ramma, "Biwu su Yeso wən Yusufu wara wasagana afək na miwu bai? a dlama na na a ci a ramau ma, "Iyu na dew da dəsku?" ⁴³Yeso dan ngumi ma, "Aivi na ngurnur i gadava kun. ⁴⁴Na nən a dəmo ni ri ga bai se mi Afək ba ci wanayi ga zareu a cin, na tlatli na aci gafak damak duniya. ⁴⁵Aturo da tarna i kun nabaucin, "Tike Kakasəku a gugza di ci. Tike wara kəmadu da gugzidu da ri Səku a ni ri ga. ⁴⁶Tike ba ci lawan Afək bai, se a ci wara deu da ri Səku- a ci ne i ke Afək. ⁴⁷Jirewa, jirewa a ci ba ci bari jirewa na aro mi go dadigiri. ⁴⁸Iyu ne borodi kə aro. ⁴⁹Afəfkin kun ta manna i kun pata, kuru dam ti nakshi. ⁵⁰Su tuku borodi mi dew da dəsku, gada nən kidi da kunu kuru damta bai. ⁵¹Iyu ne borodi mi katu, wara vireu da dəsku. in nən tawanke kidu da kunu borodi tukun a dlabə go dadigiri. Borodi wara na barau gu təka ganai aro duniya. ⁵²Yahudaucin da mi na gəshi i gadavakshi da jəb gamdaya i witakshi da jəb ramau ma, "A

dlama na na nanangu da bari wa tēka gēri wa kidi?" ⁵³Se Yeso da ramikshi ma, "Jirewa, jirewa se ko kwa kidu tēka wēn gē nēn, kwa shi dādēm gēri bin kwa bi aro bai i kuna kun. ⁵⁴Duk nēn mi kidu tēka ga da shi dādēm ga bana aro mi go dadigiri, kuru na tlatli na a ci gafa tlatli duniya. ⁵⁵Gada tēka ga abēn jirewa, dādēm ga ye bik sa jirewa. ⁵⁶Nēn ba ci ta tēka ga, da shi dādēm ga, a dlaba i kun ga, Iyu ke i kun gēri. ⁵⁷Ka ki Afēk ba ci aro waneu Iyu, kuru kē na mbasu gada Afēk gu, tike wara kidu Iyu, a ci ke a mbasu gada ga. ⁵⁸Su tuku ne borodi mi virau da dēsku ka ki mi afēkin kidu damti nakshi bai. Ba ci kida borodi tuku a dlabu har dimaro." ⁵⁹Amman Yeso ramu jandau tuku mak lakwtu mi a ci a kun Sēsua cacpa yahudaucin lakwtu mi a ci a kun gugza i kun kaparnahum. ⁶⁰Se gawa da kunu pakuraucin gēri kēma ka sunu tunu da rami ma, "Su gugza tuku tēta, a a gēnu nin tai?" ⁶¹Yeso gada zēgadu i kun gēshi gēri i adak pakuraucin gēri a tēka ngurngur i adak sau, se da ramikshi ma, "Su gu dlim tidi kun gēsha kun bi?" ⁶²Wate a dlam na na in kwe ka wēn gēnin a gaye dēsku i ri mi a ci virau wa ci?" ⁶³A bar aro gu nin Nēnuwa. Tēkau a ta paida be bai, tēlam wara na rami kun gu Nēnuwa Sēku kuru atu aro. ⁶⁴Kuru zam na wara a kuna kun bar jirewa bai. "Gada Yeso zēgadu tēn da sēkur gum na ndawa wara a bar jirewa bai, kuru na nēn mi wara a ni da barna a ci. ⁶⁵A ci daram maya, "Gada su ne na rami kun ma na nēn ba ta bai da ni ri ga se in nda bari ci yarji da ri Afēk ga. ⁶⁶Gada sau, gawa da kunu pakuraucin gēri da yinakshi fak dlam rakan na a ci wam bai. ⁶⁷Se Yeso da rami guma ayawu shirin gu, "Kun ye kwan ci nya na kun bi?" ⁶⁸Simin Bitrus dan ngumi ma, "Mēgēngyi ja ye rawan? ci na tēlam aro mi go dadigiri. ⁶⁹Ja barna jirewa kuru jasgadu ci ne nēn mi go aipu ki Kakasēku." ⁷⁰Yeso da ramikshi ma, "Biwu na chik di kun nin Iyu bai, kun guma ayawu shirin, gayi da kuna kun lēspēr?" ⁷¹Su tuku a ci a rama na Yahuda wēn Siman Iskariyoti ga da a ci ne gayi da kun guma ayawu shirin gu mi aye barna Yeso.

7

¹Aku jundutuku mak Yeso da jib rakan giri ikun Galili, Ga da aci an cu nya bai ikun judiya gada Yahudau cin atika maka tik na aci ²Ladatu Ngumun baka Ki Yahudacin den gara dantau. ³Yaganaucin gir da ramici ma, "Aironaritiku Kayi na ci judiya gada pukuraucinci cam da ki wana wara ka dlamu, ⁴Na nena dlamma Wana da dipsa bai in har aci anau Ndazigacin In ka dlama jandu tiken a tattik ada ci I duniya," ⁵Gada Yaganaucin girin Ngum barici irewa bai ⁶sē Yoso daramichima, "lacktu ga guskiyaye zada bai amman fatawamke kun na lacktu ⁷duniya a kurakun bai, amma akuru gu, gda na rama idagara ma wara gara gadshu. ⁸Ada Iri Ngumaru gu, "na yeri Ngumuru bai digo gada lacktu go guskiyaye jibki bi". ⁹Aku aci ramikshi sau aci dorchingin i Galili. ¹⁰sartu yaganaucin giri jinakshi ri Ngumru tun, aci ye da hi dayi amman nda kun ndiwe bai da dibsa. ¹¹Yahuawancin da tle makairi ari ngumu nu askin atikan ma "aci a rawan?" ¹²Na rama Nakkadabai a gadawa Algigu ida giri, Ndo jigeab aramau ma aci nen bikin, ndo jidaba ma "a'a aci naci tlekdana na Ndawa da jirewa. ¹³Amman ye na nan mira i putata daram perak bai gada kalu Yahudancin. ¹⁴Larktu wara Ndatifinaksh kun gadavaNgumuru tunu, Yesu da tifaii kan wēnduwa sēku, sēi da jib gugza. ¹⁵Sēi Yahudaucin da tib jabtau ma, "Nda dlum nana Nēngu na Zigaya rankata? "Ngalte Nda Tlamici gudzarbiu." ¹⁶Yeso dairamalshi ma, "taktika ganai ga kanēi bai amman da ri ba ci wanai ga. ¹⁷In na nem mi an cu da dlum be intu girin, azigēna bē ida gugza tuku, ko virau da ri sēku, ko na rama da ad ga. ¹⁸dik nen miwara a ramai adugiri a malca kilmai adagiri, amma dik baci malca kimai idala baci wanai giri, nen tumu nēn jire, kuru go buka adalta ikun giri. ¹⁹Biwo musa barikun Dumaya bai? amman nen gētak a kuna kun jibi na dumayu bai, kwa maka tik ga gada gimo? ²⁰sēi algu nda gumi ma, "ci lēsperr, a maka tik cin tci?" ²¹Yeso dauri, daramikshi ma, "Na dlam wana gētak kun mak kwatika jabtau ²²Musa bari kan wufa (sun gu dari Musa bai dari ndak gagaya) amman gafa Ngumuri sibuwa kwa dlam wana wudagi nēn. ²³In nēn da dlamau wuda gafa ngumuri subduwa gada nda takdina dumaya Musa, sēi be bai kwa tika shitan na ifu ma gada na bar kilapiya i nēn gafu ngumuri sidurwa? ²⁴kwa kaktla nen da vida bai a ki na ci da kun adalta giri ²⁵Ndo jigaba da Urushalima da rama " bai su nēn mira wara Nda maka tik giri tin bai? ²⁶akina, a rama i patata amman na ba ci dlamci rama bai, a dlamana gara garvaucin zigaba ma sēku mēgnēyi adlaba? ²⁷Amman wazigana riwara nangu virau, Amman lactu mēgnoyi de nen na nen miwara zigan virai giri bai. ²⁸sēi Yeso da sēkci wura giri I kun wēnduwa sēku, agugza aramau ma, kun mak kwazaga nayu na rimi navira na dew na adagabai amma baci wanai ga jire amman kwazaga ci bai ²⁹Na zigana aci gada na daw da rigi wanalyu aci. ³⁰Akshi dlamu da jibaci amman na nēn Impa amai I dika giri bai ga da lacktu giri dlam bai digo." ³¹Amman gawa da kan algu bar dia jirewa akshi daram ma. Lacktu mēgenoyi den a dlamana gaginawa mi a rimuna bēwera nan nagu dlamu? ³²Pērrisaucin kimau ramatuku a vayak I kan algi idak bē arakan idak Yeso, sēi Marin pērris na pē ³³sēi Yeso daram ma, "iyu gusku Gaye na da gayi na kum ki lacktu rab, da kugu na yin ga iri back wanai ga ³⁴kwa ye maka ga amman kwa bi ga bai, ri Maya kwa dimu bai." ³⁵Yahudaucin darami igadavakshi ma, nēmgū a ye rawan mi wara dimu bi giri bai? A ya nya giri girkabe dayi da jibi dlama gugza a gadava gērkaucin? ³⁶Zada tilam tawa mi aci ramu, "kwa ye maka ga amman kwa bi ga bai? ri mi na ya kwa dimu ni bai" ³⁷Da kugu, gafa marim yewan Ngumura, Yeso da tli da sēkci wura giri dci ram ma "in na nēn baci kimu gēfin, da dina da shi da riga. ³⁸Ba ci bar kirewa i kun ga, ka ki mi kakachi sēku ramu. Gadira am aro a ye rawa da kumu bazhi giri". ³⁹Amman aci dlam ramatuku idak nēnwa wara ndak bari jirewa i kun giri aye gēmew nda barici nēnwau bai digo gada nda dlam kirmai bai digo i Yeso. ⁴⁰Jigab da kun algu, lacktu akshi kima tilan tikū da ram ma, "nēnnangu roo nabi". ⁴¹Ndo jigaba daram na nēngu mēgēnyi. Amman, ndo jigab daram ma biegu mēgēnyi a ni da Galili bi? ⁴²beiu kakkadi sēku ram bai ma mēgēmēy a ni da kan sadak Dauda da Bataleimi da da mi wara Dauda virau? ⁴³Sē bira gada da wakatin gara i gadava algu ida giri ⁴⁴Ndo jigab maku akshi da jiba ci amman na nēn wan bai wara ma ami giri ndan pi ada giri. ⁴⁵Sēi maramcin nda wana da ninnakshi iri marim pērris na pērriscucin gu wara wanakshi "dawēn tam kwa de na aci bai?" ⁴⁶Marimamin mawanak gu duram ma "Ngalte na nēn mi wara ram rama kasu bi pa?" ⁴⁷Sēi pērriscucin gu ndan gumikshi ma, "kun ye ndulvatina kun bi?" ⁴⁸Na nen getak da kun garra ucin bari ci jirewa ko gayi da kun

pərrisauci? ⁴⁹ amman, algutiku wara ziga dumaya bai nda pidikshi miya ⁵⁰ Nicodimus (gayi pərrisaucin wara new lacktu dagan) da ramikshi ma ⁵¹ Biyu dumayauwara hagata gənan səi nda kima da miyo giri na zigaya bæ aci dlamu ra? ⁵² səi akshi dau wurici ma " ci ye da Galili bi? a ji ka butdiyi ka lawan du be na Nabi wara vure da Galili" ⁵³ kakkak bilan ki gamana dana yahai 7:38-8:11. Sei ti ke dayin giri wənduwa giri.

8

¹ Yeso da yin gəri i adak gugyak Olives. ² Dəgigda a ci dayi kun wənduwa Səku wam, se algu mak danai a ci da mbashi da dlamikshi gugza. ³ Maləmcin dumaya na pakuraucin ndan di ci ama mi akshi jibu i dawana, akshi dan na atu dam pina atu i gadava. ⁴ Se akshi darami ci ma, "Maləm, amangu nda jəba tu a təkə tapai. ⁵ Guskū i kun dumaya, Musa rami ja ma nda virki zada ndangu na gugyayin: Ci wam ka ramma tam i ada gara?" ⁶ Akshi ram su tuku gada akshi a maka da jəba ci na gaya ida gara, Amman Yeso da gudki ida da dlam taran i gagai na gurbak gəri. ⁷ Akshi irdi bai na jaya gəri, a ci da tli dardi dəsku se da ramikshi ma, "Nən wara na aipu bai a kuna kun səkur da banda virak gara na gugyak." ⁸ Zam a ci da gugti da tarni ida wam na gurbak gəri. ⁹ Sartu akshi kəma ka sunu, akshi da bandi zərma gayi na gayi bandau da dā marmamain witakshi. Da ku gu ndai vina Yeso ru gəri, se amau wara wa ci dardi a gadava. ¹⁰ Yeso da tli dardi da ramitu ma, "Ama, nda ndak dlamekəm adalama? Gayi da kunakshi jəb kəm na aipu be? ¹¹ Atū daram ma, "Go nən, Məgəngyi" Yeso da ram ma, "Iye na jəb kəm bai, a ji bi kem fak ka dlama aipu wam bai." ¹² Zam wam Yeso da dlamikshi rama ma, "Iyu ne payan ki duniya, nən ba ci daga ga a dlam rakan i kun da ayuwa bai, amman a bi na payan ki aro." ¹³ Parrisaucin da rami ci ma, "Ka bar saida i da ci; saida ci jire bai." ¹⁴ Yeso da ramikshi ma, "Ko na bar saida ada ga, saida ganai jire, nasgana ri na deu kuru i na ri na ya, amman kun kwasga ri na deu bai na ri wara na ya. ¹⁵ Kwa ngalta gə nən da təkə, Iyu na ngalta gə nən bai. ¹⁶ Amman da na ngaltan, ngalta ga a dlabə jire gada Iyu ruga bai, Iyu na da gayi na Afək wara waneu Iyu. ¹⁷ Auwo, i kun dumaya da tarna ma saidak ndawa shirin dlamun gara jire. ¹⁸ Iyu nən wara bari saida ada gəri kuru Afək ye wara waneu Iyu bar saida i ada ga." ¹⁹ Akshi da rami ci ma, "Afək ci a rawan?" Yeso da ngumikshi ma, "Kwasga Iyu bai bale Afək ga; da kwas gana Iyu nin da kwasga na Afək ga cam." ²⁰ A ci ram təlamin tuku da kun bitilman lakwtu wara a ci a kun gugza i kun wənduwa Səku na nən wam jəba ci bai gada sartu gəri zadai bai dago. ²¹ Zam a ci da ramikshi ma, "Na yanga fak; kwa ye maka ga, kuru kwa mutuna kun i kun aipabin kun ri wara na ya kwa dəmu ni bai." ²² Yahudaucin da ram ma, "A tək ada gəri bi? Gada su ne a ci ramma, "Ri na ya kwa dəmu nya bai?" ²³ Yeso da ramikshi ma, "Kun dak duniya, Iyu da dəsku. Kun ki kun duniya Iyu ki duniya bai. ²⁴ Gada ka sunu, na rami kun ma kwa mutu na kun i kun aipapin kun. Se kwa bar jirewa ida Iyu ne a ci bin kwamtuna kun i kun aipapin kun. ²⁵ Akshi da ramici ka sunu ma, "Ci tai?" Yeso da ramikshi ma, "Be wara na rami kun da səkur gara. ²⁶ Iyu na be gawa na rame kun kuru na shariyata ada kun. Duk na ka sunu, ba ci wanai ga jire na be wara na kəmau da ri gəri jandau tuku na ramdu i duniya." ²⁷ Akshi sanutu bai ada a ci aromau na akshi i ada Afək gəri. ²⁸ Yeso da ramma, "Laktu wara kwa suktu na wən gə nən i dəsku sartu kwas gudu Iyu ne aci, kuru na dlama be na ada ga bai ka ki be Afək gu gugza na ram jandau tuku. ²⁹ Ba ci wanayi gagu ada gayi na Iyu, kuru iva Iyu i ruga bai gada kulum na dlama be ntu gəri." ³⁰ I sartu Yeso a rama jandau tuku, ndawa gawa da bar di ci jirewa. ³¹ Yeso da rami yahudaucin wara bar di ci jirewa ma, "In kwa dlabu na kun i kun təlam ga, to jirewa kwa dlam na kun pakuraucin ga; ³² kuru kwa zəgi na jirewa, jirewa ara na kun." ³³ Akshi da ram ci ma, "Ja kakancin Ibrahim, ngalte ja dlam guzabcin gə nən bai, a dlama na na karam ma, 'Nda ra na ja?' ³⁴ Yeso dan ngumi ci ma, "Jirewa, jirewa na rame kun nən tawanke mi dlamu aipu guzub aipu. ³⁵ Guzub a mbasu kun wənduwa bai fatawanke; matkam a dlabə wənduwa fatawan ke. ³⁶ Gada kasau, in matikangu tligdi na cin jirewa ka tligdi na ci. ³⁷ Nasgadu kun kakancin Ibrahim; kwa maka tək ga gada təlam ga na ri bai i kuna kun. ³⁸ I na rama be wara nekau a ri Afək ga, Kun ye kwa dlama be kwa kəmau da ri afək kun. ³⁹ Akshi dan ngumi ci ma, "Afək jan Ibrahim" Yeso da ramikshi ma, In da kun kutli Ibrahim nin da kwa dlama wana ki Ibrahim. ⁴⁰ Amman gusku kwa maka tək ga ba ci rame kun jire mi na kəma da ri Səku. Ibrahim dlam su bai. ⁴¹ Kwa dlama wana afa kun." Akshi da rami ci ma, "Nda 'yaw ja da kun tapai bai; ja na Afək gayi, Kakasuku." ⁴² Yeso da ramikshi ma, "In da Kakasəku Afək kun nin da kwa ntuta na Iyu, gada na deu da ri Kakasəku so Iyu na ri tuku; Ngalte na deu gada ada ga bai, amman a ci waneu Iyu. ⁴³ Dawun tam kwa sanutu təlam ga bai? gada kwa kəma təlamin ga bai. ⁴⁴ Kun ki afəkun, ləspər kuru kwan cu dlama be afəkun ancu. A ci ba ci tək gə nən da səkur gara gum, ancu ri di idak jirewa bai gada na jirewa bai a kunu gəri lakwtu a ci a ramamin papiya, a rama da kunu gəri gada a ci ba ci ngadar kuru afək nda ngadar. ⁴⁵ Zam, gada na rama jirewa, kwa bara jirewa bai. ⁴⁶ Tai da kuna kun ba Iyu i kun aipu? In na rama jirewan dawun tam kwa bara jirewa bai? ⁴⁷ Nən mi wara ki Kakasəku a kəmu na təlamin Səku kwa kəmuksi bai gada kun ki Səku bai." ⁴⁸ Yahudaucin gu dangumi da rami ci maya, "Biwu jire jarami ci bai idak ci ba samariya kuru ci na zuwak?" ⁴⁹ Yeso da ramikshi ma, Iyu na zuwak bai, amman na martapa Afək ga, amman kun kwa kuru na Iyu. ⁵⁰ Na maka kərmai gada ga bai; na dagai a makau hagata. ⁵¹ Jirewa, jirewa na rame kun in na nən mi jəbna rama ga nin a ci fak a lawan mutu bai." ⁵² Yahudaucin gu da rami ci ma, "Gusku ne jasgadu ci na zuwak, Ibrahim na nabaucin mutu; amman ka ramma, duk nən mi wara jəb na təlam tukun, warau a tamba mutu bai. ⁵³ Karmana afaja Ibrahim bi wara mutu? Nabaucin cam mutu, ci ka mana ada ci tai?" ⁵⁴ Yeso da ngumikshi ma, "In na bar saksakta ida ga nin, saksakta ga a dlamana gara vatku; Afək ga nai ne ba ci bara nai kərmai idak nən wara kwa ramma a ci Kakasəku kun. ⁵⁵ Kwa zəga a ci bai, amman na dlamana ga ka ki ci kun, ndak papiya. Amman nasga na a ci kuru na jəbna təlam. ⁵⁶ Afək kun Ibrahim dlam pərdai na lawan lakwtu ga , a ci i kadu da kəmi karak. ⁵⁷ Yahudaucin gu da rami ci ma, "Ka dlam aman gumu vad' bai, karam ma ke ka na Ibrahim?" ⁵⁸ Yeso da ramikshi ma, "Jirewa na rame kun kabin nda dlam Ibrahim Iyu na riwu. ⁵⁹ Se akshi ndan gwi gugyayin da tli vərīka gəri amman Yeso da dipshin gəri da virin gəri da kunu wənduwa Səku.

¹Se Yeso a nuta, a ci da ki nən dagai tliguyu tun da ɗi gəri. ²Pakuraucin gəri da jaya ci ma, "Rabbi" wato malām, dlam nda 'yawa ci tliguyu?' ³Yeso da ramikshi ma, "Biwu a ci warau ko ndak di gəri bi dlam aipu, amman nda dlam na nangu tuku gaɗa Kakasəku da tatiki aɗa gəri. ⁴Wa dlama wana, wanak ba ci wani ga i kun afa, Dəvid a ni mi go nən a dəmu dlama wana. ⁵Lakwtu wara na kun duniya, Iyu ne payan ki duniya." ⁶Da ku Yeso ram rama tuku tunu, da cirdi nawuk i ɗa, da tamtli i gagai na nawuk gu da tligdi i ɗa warau. ⁷Da rami ci ma, "A ji, ka viyi i kun gumbak Siloam (wara pesartu ma' wayi)." Se warau dayi da viye, da kalakten gəri, a lawan. ⁸Nda makabut warau na ndawa wara a lawan gəri kulum dan mbasu a wili da jəb rama ma, "Su tuku nən wara kulum ndan mbasu a wili tənū bai?" ⁹Ndawa jəgab da rama ma, "A ci." jəgab da jəb rama ma, "O o, amman ka ki a ci" Amman a ci daram ma, "Iyu." ¹⁰Akshi da rami ci ma, "To na na wam ɗa ci garəbtak?" ¹¹A ci daramikshi ma, "Nən tunu wara nda दौरa gəri ma Yeso tunu tamtli gagai na nawuk da tlibgi i ɗa ga da rama nayi gumbak Siloam na viyi, se na yi na viye na bina lawan gu." ¹²Akshi da rami ci ma, "A ci a rawan?" a ci da ramma, "nasga bai." ¹³Akshi ndan na warau wa ci tliguyu iri parrisauicin. ¹⁴Dlamən gara gafa putu yahudaucin lawktu mi wara Yeso dlam wana rəbtak ɗau. ¹⁵Se Parrisauicin gu da jaya wam, dlan na na a ci dabi lawan, a ci da ramikshi ma, "Warau tlibgi gagai i ɗa ga na viyi gusku kasau na lawan." ¹⁶Parisauicin gu jəgab da ramma, "Na nangu da ri Kakasəku bai gaɗa a ci rəbtu gafa putu yahudaucin bai" Ndawa jəgab ma, a dlam na na nən gu ba ci aipu da dlam zada wana tuku? da ri tunu gamɗaya da tufin gara i gadavakshi. ¹⁷Se akshi da jayi tliguyu wam, "Ka rama gəmu ida gəri tun da ribtu di ci da ci?" tliguyu da ramma, "A ci Nabi" ¹⁸ Amman yahudaucin gu kurna bari jirewa idak waci warau tliguyu kuru bana lawan se da akshi dauri nda di giri. ¹⁹Akshi da jayi ndak di gəri, "Su tuku matkam kun bi mi wara kwa ramma da 'yawaci tliguyu? Da dlam na na gusku kasau a lawan?" ²⁰Mayaucin gəri da ramma, "Jasgadu su tuku wən ja nda 'yawa ci tliguyu. ²¹Da dlam na na a ci a lawan, jasga bai, ba ci rəbte ci ɗa gəri ye jasga bai a jayina ci, a ci ye batan gəri nən a dumuna rama ida gəri." ²²Mayaucin gəri ram kasunu gaɗa akshi a kalau yahudaucin. Gaɗa Yahudaucin gu nəbkina miya ida nən tawanke rama a ci Məgəngyi nin nda virika na ci da ləma ri cacpa yahudaucin. ²³Gadak su nu mayaucin daram ma, "A ci ye ka ada gəri a jayina ci." ²⁴Zəgər kə ma shirin akshi da dauri a ci wara wa ci a ci tliguyu da rami ci ma, "A bar kərmai i Səku, jasgadu na nanangu ba ci aipu." ²⁵Se waru da ramikshi ma, "Nasga bai ko warau ba ci aipu, be gayi nasgau wa ci Iyu tliguyu, gusku kasau na lawan." ²⁶Se akshi da rami ci ma, "A cu dlami ci tam? dlam na na da rəb ti ci ɗa cu?" ²⁷Dan ngu ma, "Iyu na ramdi kun da kade, kwa kurna kərimitau, kwa jaya ga wam gaɗa kəmu? kwan cu dlama pakuraucin gəri bi kun gu?" ²⁸Se akshi da nanga ci da ramma, Ci ne pakuraucin dlam rama i musa, Amman jasga ri wara nangu vire bai. ²⁹Wara daramikshi ma, "Su tuku be bəlan kə nan kwasga ri a ci virai bai amman deu na bai rəbtina ɗa ganai. ³¹Jasgadu Kakasəku a kərimita ba ci aipu bai, amman in nən hal gu bəlan a dlama na be ntu gəri a ci a kərimita na warau. ³²Tən da dlam duniya, ngalte da kəma bai ma nən wara da 'yawa ci tliguyu da ribtau ɗau. ³³In na nangu da ri Kakasəku bin da a dəmu dlama be bai" ³⁴Akshi dauri da ramma, Ci wara da 'yawuci i kun aipu ka ye gugze ja?" Se akshi da virkina ci vəda da ri cacpa yahudaucin gu. ³⁵Yeso da kəmi ma akshi da na a ci da kun cacpa shi ki yahudaucin, se a ci daba ci, daramici ma, "Ka barna jirewa i kun wən gə nən?" ³⁶A ci dan ngumi ma, "A ci tai Məgəngyi mi na bar jirewa na a ci?" ³⁷Yeso da rami ci ma, ke ka na a ci kura a ci ne ba ci rama na ci. ³⁸Warau da ramma, "Məgəngyi na bar na jirewa" se da dlami ci nakwana. ³⁹Yeso da ramma, na deu sharantata ikun duniya tuku gaɗa ndawa wara a lawan bai da bi lawan. wara wa ci a lawan da dlam nakshi tliguyu." ⁴⁰jəgab da kun yahudaucin wara a da gayi na a ci mi kəma sau da dlami ci jaya ma, "Jaye tliguyayin bi?" ⁴¹Yeso da ramikshi ma, "In da kun tliguyayin nin da kun na aipu bai amman gusku kwa ramma, "Ja lawan" gaɗa ka sunu aipapin kun a dlaɓa.

10

¹Jirewa, jirewa, na rame kun, nən wara dəma təfa da miya mafgi garta təmamin gu bin, amman da shi aɗau da dəvo dama, nən tunu akər na babu kapat. ²Ba ci təfa da miya mafgi a ci ne makwatak təmamin gu. ³Ba ci dəmi mafgu a rəpte ci, təmamin gu a kəmu wara gəri, a ci ye ɗauru təmamin gu na dlugun shi da jikshi i vəda. ⁴A ku a ci dana kə ri i vəda, a ci dayi da nuti i kəma, təmamin gu da ɗiga ci gaɗa akshi zəga na wura gəri. ⁵Akshi a dəga magəraf bai amman a kurna a ci, gaɗa akshi zəga wura magəraf cin bai." ⁶Yeso dlamikshi rama gamzazigai tuku, amman akshi sanutu be gəd a ramikshi bai. ⁷Se Yeso da ramikshi wam, "Jirewa, jirewa, na rame kun Iyu ne mafgi daragai təmamin gu. ⁸Duk ba ci ni kabən ni ga akər na ba ci kapet, amman təmamin gu kur na kəremtak shi. ⁹I ne mafgu, in tiye tufu da riga nin, na ra na a ci; a təfa da vəri da bi na rik dawa. ¹⁰Akər gu a ni bai se i kəra, na tək na tlimit. Na dew ga ɗa akshi da bi aro kuru da bi du tlapar. ¹¹Iyu ne makwatak bəlan, makwtak bəlan a tadi aro gəri i təmamin gəri. ¹²Guzub ba ci wana tumanja, makwatak bai kuru təmamin gu kəri bai, in i ka dambaligun a ni nin aivana timamin gu da rawun gəri. Se dabatligurau raka na shi da wayinakshi. ¹³A ci a rawan gəri gaɗa a ci guzub seperata lambo gəri bai na təmamin gu. ¹⁴Iyu makwatak bəlan, na zəga na kanai kuru ka nai ke zəga na Iyu. ¹⁵Afək ga zəga na Iyu, Iyu na zəgana Afək ga, kuru na bari aro ga gaɗa təmamin gu. ¹⁶I na təmamin dagai mi wara a kun daragu timamin tuku bai. Na ni na akshi cam, gaɗa akshi da kəmi wura ga gaɗa akshi da dlaminakshi gayi makwatak ke gayi. ¹⁷Gaɗa sənū ne Afək gu an cu Iyu: Na bar aro ga gaɗa na midu wam. ¹⁸Na nən bata bai da midu da ri ga, amman na baru gaɗa aɗa ga, ina awayau baru, kuru i na awayau gənu wam. Na gəne awayu tuku da ri Afək ga." ¹⁹Bəra aɗa wakatu wam da gadava yahudaucin gaɗa təlamin tuku. ²⁰Gawashi da ramma, "A cu na zuwak kuru ni yi na a ci, kwa kərəmta gəri gaɗa gəmo?" ²¹Ndawa jəgab da ramma, "Jandau təlam nin mi wara zuwak təfi təkau bai. Zuwak a dəmu na rəptak da tliguyu bi?" ²²Se lakwtu da dlamın gara lakwtu ngumuri ki bar aɗa i kunu Urshalima. ²³Sartu

bazara, se Yeso da yin gəri kunu wənduwa Səku i baka ri Sulemanu a mbasu.²⁴Se yahudaucin da vərīna a ci da rami ci ma, har fatawan ka jəba ja na tuman? in ci Məgəngyi, a rami ja parak.²⁵Yeso da ramikshi ma, "Na rame kun amman kwa bar jirewa bai wananin wara na dlamu i kunu dləgun Afək, tatiki di kun i tai.²⁶Duk na kasau kwa bar jirewa bai ga da kun təmamin ga bai.²⁷Təmamin ga a kərəmta wura ga: na zəga na akshi, kuru akshi a dəga ga.²⁸Iyu na barikshi aro mi go dadigiri, akshi a mutu bai, kuru na nən bata bai da gumbakshi da amiga.²⁹Afək ga, wara bara ni akshi, rimana gagizhin ndawa duk. Kuru na nən bata bai da gumbakshi da kun amai Afək gu."³⁰Iyu na Afək gu duk be gayi."³¹Se yahudaucin gu ndangu guguyak zam gada da vərka ci.³²Yeso ndan gumikshi maya, "Na tatəki kun wana bəlalimin gawa dari Afək. Da kun wanau tawan kwa ye vərka ga?"³³Se yahudaucin gu da ramma ya, "Ja vərka ci gada wananin bəlan gu bai se dai gada ngadar ci, gada ci nən gaiyiwa, kan cu dlama na ci Səku."³⁴Yeso da ramikshi maya, "Da tarna bai i kunu dumaya na ramma kun zuwak."³⁵In a ci daurakshi ma zuwak nin, i ja gaye təlam Səku deu (go nən a dəmu musta rama Kakasuku)³⁶Kwarami ci ma nən Afək gu in pe baka, kuru ndawa a ci i kunu duniya ba ci ngadar, gada na ramma Iyu wən Səku?"³⁷In na dlama wana Afək ga bi nin, kwa bara jirewa bai.³⁸Amman in na wanau, ko kwa bara jirewa bai, a bara jirewa i adak wanau gada kwa zəgi kuru kwa sanuti ci i dak Afək a kunu ga iye na kunu Afək gu."³⁹Akshi maku da jəba ci wam amman a ci da pədən gəri da amikshi.⁴⁰A ci da yin gəri fak i gərə gadira Jordan i ri wara Yahai dlamu wana Baptisima ndan mbasun gəri i ri tunu.⁴¹Ndawa wara a ni ri gəri akshi da ramma, "Yahai ngalte tatiki gənawa bai, amman be tawanke Yahai ramu i ada nangu jire."⁴²Ndawa gawa da bari jirewa iri tunu.

11

¹Gusku na nən dāgai ba ci dləgun Lazarus ngabai a ci nən Baitaniya, ki da ja Marrayamu na yagana gara Martha.²Marrayamu ne mi pi ci atrishan da tsenpina zəger gəri na yaʼ ada wara atu ne yagana Lazarus mi ngabai.³Yaganaucin amatau da wani Yeso ma, "Məgəngyi, se tai nən mi ka ntu gu ngabai." ⁴Lakwtu Yeso kəma tunu da ramma, fəra tuku ki mutu bai, amman ki dlama kərmai i Səku gada wən Kakasəku nda dlamau kərmai da dalasau.⁵Gusku Yeso ntutu na yagana gara na Lazarus. ⁶Lakwtu a ci kəma ma Lazarus ngabai tunu, Yeso dardī kə yuwan shirin i kunu da wara a ci a riwu. ⁷Da ku gu, da rami pakuraucin gəri ma, "Wada i Judiya wam."⁸Pakuraucin gu da ramma, "Maləm" gususku tuku yahudaucin a maka vərka ci na guguyak zam kan cu kati na ci i ri tunu wam?" ⁹Yeso ndan ngumikshi ma, "Biwu awa guma ayawu shirin bai ki payan i kun yuwan gayi? In nən a rakan kunu afa nin a kəmu kurtum bai gada a ci a lawan payan ki duniyak tuku."¹⁰Duk na kasən in a ci dlam rakan i kunu dāvid nin a dagəman gəri gada payan gu a kunu geri wam bai."¹¹A ci ramu bi tuku, aku jandau a ci da ramikshi, "Manga wa Lazarus vədin gəri i yuwan, amman na ya gada na tlatli na a ci da yuwan."¹²Se pakuraucin gəri gu da rami ci ma, "Məgəngyi, in a ci vədən gərin, a tlai geri ai"¹³Su tuku Yeso dlam rama mutu gəri, amman akshi a tuman rama yuwan ki putata.¹⁴Se Yeso da vərakshi i patata da ramikshi ma, "Lazarus mutun gəri."¹⁵Na kuno gada kun, gada i na riwu bai, gada kwa bar jirewa. Wada i ri gəri."¹⁶Tamos, mi da daura gəri ma Didimus, da rami pakuraucin gəri ma, "Wa ye wada gada wa muti nawa na Yeso."¹⁷Se Yeso da nai da tasə guvu Lazarus a kunu audo dantau yuwan fudu.¹⁸Gusku Baitaniya a dantu Urshalima, gadavakshi dlam na mil guma ayawu vad ya ye.¹⁹Yahudaucin gawa deu nakshi ri Martha na Marryamu gada da jəbi amikshi na mutu yaganakshi.²⁰Se Martha laktu mi atu kəmau ma Yeso a ni tunu atu da tli nye wutai miya gəri, amman Marryamu dan mbasu a kwakunu wənduwa.²¹Se Martha da rami Yeso ma, "Məgəngyi, da ka ri tuku nin, da yagana ga mutu bai."²²Ko gususku be tawanke ka jayu da ri Kakasəku nin a bar di ci."²³Yeso da ramikshi ma, "Yaganakəm a tlayin gəri."²⁴Martha da rami ci ma, Nasgadu idak a tlayin gəri wam i lakwtu tlatli gafa lariya."²⁵Yeso da rami tu ma, "Iyu ne tlatli duniya na aro, nən wara barda jirewa, ko mutu a tlayin gəri wam."²⁶Kuru nən mi na aro da barda jirewa a mutu wambai. Ka bar na jirewa i adak sau?"²⁷Atu da rami ci ma, "Auwo Məgəngyi na barna jirewa i adak ci Məgəngyi wən Kakasəku wara a ye nye kunu duniya."²⁸Lakwtu a tu dlam rama tuku mak, atu da yin gara da daurai yagana gara marryamu kədak da ramitu ma, "Maləm gu a ri tuku a daura kəm."²⁹Aku atu kəma sən tunu, da tli kade da yi ri gəri."³⁰Gususku yaye Yeso zadeu i kunu da gu bai a ri wara Martha nda gumu na a ci."³¹Lakwtu wara yahudaucin ada gayi na atu i kunu wənduwa, wara a baritu kəmar da ki Marryamu a tlayi kade-kade a ya virayi vada akshi da dəgə atu a tumangu atu a ye kəma audo gu da dlam adan i riwu.³²Lakwtu Marryamu deu i riwu tunu da tase Yeso da kə ci, da dagamən gara idak zəger gəri, da rami ci ma, "Məgəngyi in da ka ri tunu nin da yagana ga mutu bai."³³Sartu Yeso i katu a dānau, yahudaucin mi dəge atu cam a dānau, se mugurum da jəb na ci Nunəwa anakal gəri ke da tlingara.³⁴A ci da ramma, "kwa səna ci rawan?" akshi da rami ci ma, "Məgəngyi ayan ka ki."³⁵Yeso da dāni.³⁶Se yahudaucin gu da ramma, "A ki ntu mi dlami Lazarus!"³⁷Ndawa jəgab da ramma biwu na nangu bai wara rəbtu da tliguyu tunu bai, dawu nanagu bai damta bai?"³⁸Se Yeso zam, biwu jəb na a ci i gəshi gəri rankata da tli da yi ri audo gu, gusku a kunu gərid guguyak, kuru nda cim na miyau na guguyak.³⁹Yeso da ramma, "Nda ma na guguyak gu i baka." Martha, yagana Lazarus nən wara mutu gu da rami Yeso, "Məgəngyi, har i nye yaginangu, guvu a təraben gara be a ci gamtak har yuwan hudu səram."⁴⁰Yeso da ramitu ma, "Na ramikəm bai i adak in ka barna jirewa, ka lawan na kərmai Səku?"⁴¹Se akshi da mina guguyak gu, Yeso da sukti da gəri dəsku da ramma, "Afək, na gode ti ci gada ka kərəmta ga."⁴²Nasgadu gada kulum ka kərəmta ga amman gada algi wara dardi na Iyu, na ram sau, gada akshi da bar jirewa i adak ka waneu Iyu."⁴³Aku a ci ram su tuku a ci da dlam daura na awayau ma, "Lazarus a vərə vada"⁴⁴Nən gamtak gu da vərə vada, zəger gəri na aikwak gəri da tausa na bakta kuru peska gəri cam da cima na bakta. Yeso da ramma, "A fətki na ci dayin gəri."⁴⁵Se gawa da kunu yahudaucin mi deu i ri Marryamu, i ka be Yeso dlamu tunu da bardī ci jirewa.⁴⁶Amman jəgab da kunakshi dayi nakshi ri pərrisaucin da ramikshi be mi wara Yeso dlamu.⁴⁷Se marmamin pərristaucin na parisaucin da dlam cacpa i majalis da ramma, "Wa dlama gəmo? Na nangu a dlama gagənawa."⁴⁸In waiva ci ka su ro ndawa gəd a bar di ci jirewa.

Romaucin a ni da gēni na riwa na lardawa mak."⁴⁹ Gēd na kasēn na nēn dagai a gadavakshi nda daura gēri ma Kayafas, a ci ne marim Pērrist ki gadava tēnu, da ramikshi ma, "Kun kwasga be bai.⁵⁰ Kwa lawan gu bai ngalko nēn gayi damti da miya duniyabu da damēnakshi."⁵¹ Gusku a ci ramu sau da adā gēri bai, gada a ci marim pērrist ki amangu, be a ci didkau Yeso a ye mutu gadak duniya.⁵² ba i duniya rugara bai, amman gada kutlai wara dawaya da cacpēnakshi i adā gayi i ri gayi.⁵³ Tēn da sunu akshi da jēbi maka dāvo tēkna Yeso.⁵⁴ Sukwakuyu bai, Yeso dlam rakan i patata i gadava yahudaucin, se datli dayin gēri darikshi i kunu gugyak dagai fak a pata i kunu da mi nda daurau ma Ephraim. A ci dan mbasi na pakuraucin gēri i ri tunu.⁵⁵ Lakwtu ngumuri paska yahudaucin den gara dantau, ndawa gawa dayi nakshi i Urshalima lardu damba ngumuri gada da viye adakshi.⁵⁶ Akshi da tli maka Yeso, a rama i witakshi gayi lakwtu akshi dardī a kunu wānduwa Sēku, "Kwa tuman gēmo?" ma a ci a ni i ri ngumuri bai?"⁵⁷ Se marim pērristaucin na parrisaucin da bar izini i adak duk nēn zēgana ri mi a kunu, da dīna da rami dai nda jēbna a ci.

12

¹Yuwan zidu damba ngumuri paska, Yeso da ni a Baitaniya, ri wara Lazarus mi Yeso tlatlau da kunu ndawa gamtak.² Se akshi dlam ci masana ki adiwau Martha a tēka barikshi be ta amman Lazarus ye gayi da kunu ndawa wara dan mbasu a miya tebur gu na Yeso.³ Se Marryamu da ni kwalba atirshan mi da dlam bēlan, da pe i adak zēger Yeso, nda tli saspeci zēger gēri na yađ adā gara; wānduwa gēd da ngēnen gara na fan atirshan.⁴ Yahuda Iskariyoti gayi da kunu pakuraucin gēri wara abar gēri da rami ci ma,⁵ "Dawun tam atirshan da dēbdau bai a dinari danamak kwan da bēri na dagwadau i ndak tliwa?"⁶ Su tuku a ci ramu ba gada a ci a kēmu mugurum ndak tliwa bai ne, se gada acu akēr, laliter dagwdau a ami gēri an cu dabe da kēri du kunu.⁷ Yeso da ramma, "Avinatu da jēbna be atu na atu gafa dabak ga.⁸ Kullum kwa dlabā na ndak tliwa a ri kun; amman kullum kwa dlabā na Iyu bai."⁹ Se marim algi gawa ki yahudaucin da kimi labar ma Yeso a riwu; akshi da nai gada Yeso bai amman da ki Lazarus wara Yeso tlatlu da mutu.¹⁰ Marim pērristaucin da nibki miya na akshi i adak Lazarus cam nda tēkina a ci.¹¹ Gada da dalasa gēri yahudaucin gawa dayinakshi da bar na jirewa i Yeso.¹² Da tlanu ndawa gawa da nai i ri ngumuru, lakwtu akshi kēma ma Yeso a ye ni Urshalima,¹³ se akshi da tlaptai gabtak dēbino akshi dayi i wuta miya gēri a sukta wurakshi aramau ma, "Hosanna barka a ci nēn wara aya ni i kunu dlēgun Mēgēnyi; dēgēm Israila."¹⁴ Yeso da bai mattikam kwara da mbasai adau ka ki mi nda tarnu,¹⁵ "Kwa kēma kalau bai mamu gamad zion; aiki, dēgēm kunu a ni, adā mattikam kwara."¹⁶ Pakuraucin gēri da sēkur sanutu su bai amman lakwtu Yeso a kunu kērmai gēri se akshi da tani jandau bal nda tarnu i adā gēri kuru nda dlam be tuku mak i a ci.¹⁷ Se algu da ramma akshi adagayi na a ci sartu wara a ci dauru Lazarus da kunu auđo da tlatlai na ci da kunu ndawa wara gamtak.¹⁸ Ci ye gada sau ne algu da vire vēda dayi dautai miya gēri, gada akshi kēmadu ma dlam zaddak be ka jandau.¹⁹ Se pērristaucin gu da rami i witakshi ma, "Aikina, kwa dēmu dlama be wambai, aika duniyau mak dēgēna a ci.²⁰ Gusku na Girkaucin dagai wara a ye nya ri ngumuri gada dlama nakwana.²¹ Sau dayi ri Filibus, wara virau da Baisada ki Galili da jaya ci da ramma, "jan ci lawan Yeso."²² Filibus dayi da rami Andirawus; Anirawus na Filibus, dayi da rami Yeso.²³ Yeso dan ngumikshi da ramikshi ma, "Lakwtu dlamīn gara mi wēn gē nēn da dlamau kērmai .²⁴ Jirewa, jirewa na rame kun se ayawa alkama pa i dā damci atu adlapa na adā gara kasēnu; amman in tirpēn garan, a bar na dī gawa.²⁵ Nēn baci ntu aro gēri i kunu duniya tuku; a bukadu i kunu aro mi go dadigiri.²⁶ In nēn ancu dlama wanan, to a ci da diga Iyu; gada ri wara na kunu, ri tunu ne ndak dlamānai wana cam. In nēn tawanke dlama wana ga nēn, Afēk ga a gitlība na a ci.²⁷ Gusku ankal ga tlan gara na rame kun tam? 'Afēk a riwu da kunu lakwtu tuku amman gada kasēnu na deu lakwtu tuku.²⁸ Afēk a dlama kērmai a dlugun ci, "Se wura dagai da vire da dēsku da ramma na dlam na kērmai kuru na sukuna kērmai gu wam."²⁹ Se cacpa algu wara dardi adā gayi na a ci da ramma na ngērēn Kakasēku. Se ndawa jēgab da ramma, "Maleka ne dlam rama na a ci."³⁰ Yeso dan ngumikshi da ramma, "Wuratuku de gada ga bai, amman gada kun.³¹ Gusuku ne kagaltak duniya: Gususku ne ndaye wanaya garvakin duniya.³² Se nēn Iyu, laktu wara dama na Iyu da duniya, na yuwa na tike i adā ga.³³ A ci ram sau gada tatika zada mutu wara a ci aya dlamau.³⁴ Se algu dan ngumikshi ma, "Ja kēmadu da kunu dumaya ma Mēgēngyi aye dlapu go dadigiri. Ka rame ja na na ma, 'Nda suktu na wēn gē nēn a dēsku? wēn gē nēn tuku nin tai?"³⁵ Yeso daramikshi ma, payangu zam a dlapa na kun ki lakwtu rab a tlamina rakan lakwtu na payangu gada da ayuwa da ta awayu kun bai nēn ba ci rakan a kunu da ayuwa zēga ri a ci aya bai.³⁶ In kun na payan gu, a barina jire i kunu payanku gada akshi a dlapanakshi kutli payangu." Yeso ram jandau tuku da yi da dēbshin gēri da miyakshi.³⁷ Duk na Yeso dlam gagēnawa gawa arikshi amman akshi kurna bari jirewa i a ci.³⁸ Su tuku gada tēlam nabi Ishaya da bi da jēbkin gara wara ramma, "Mēgēngyi wara bar jirewa i adā rama wa? Kuru a ci ne wara nda tatikau ami Mēgēngyi?"³⁹ Gadak sau akshi a bar jirewa bai, gada nabi Ishaya zam ramma,⁴⁰ "A ci cim na dakshi, kuru a ci wuđo na gēshakshi gada kasēn bin da akshi a lawandu na dakshi, kuru da sanutudu na gēshi da katai, da katai nakshi kuru dan ngatu nakshi."⁴¹ Ishaya ramma jandau gada a ci ike na kērmai Yeso a ci da rami ci.⁴² Duk na kasau gawa da kunu garvaucin barna jirewa i Yeso amman gada parisaucin akshi kurna tattkau i patata gada kar yahudaucin da daptinakshi.⁴³ Akshi an cu githlīb mi a vērāyi da ri ndawa mi wara a vērāyi da ri Sēku.⁴⁴ Yeso da gērnyī da ramikshi ma, "Nēn wara bar jirewa na Iyu, barna jirewa na Iyu rugara bai amman na nēn wara waneu Iyu cam.⁴⁵ Kuru ba ci lawangu ika na ba ci wanai ga.⁴⁶ Na deu ka ki payan i kunu duniya gada duk nēn mi barda jirewa a dlabā i kunu da ayuwa wambai,⁴⁷ In nēn kēma na tēlam ga amman kurna jēbau na dlame ci kagala bai, gada na deu gada dlama kagala i duniya bai, na deu gada ra duniya.⁴⁸ Nēn wara kurna Iyu ke da kurna maraga na nēn dagai wara a kagalata gēri, ramaga wara na ramau a kagala na a ci gafa tlayik duniya.⁴⁹ Gada na ram da adā ga bai, amman Afēk wara waneu Iyu, wara barda izini rama i adā be na rami na be naye ramau.⁵⁰ Nasgadu i dāk izini gēri aro mi go dadigiri; sēn ne be na ramo ka ki mi Afēk rama, na rama tu."

13

¹Sartu damba ngumuri ki yahudaucin, Yeso zəgadu i adak lakwtu gəri batan gara ki ivak duniya da yin gəri i ri Afək, aku ntutu nda gəri wara a kunu duniya tuku a ci ntutu akshi har i miya dadegiri. ²Na bai ləspər tənin dawudu i kunu gəshi Yahuda Iskariot wən Siman da barna Yeso. ³A ci zəgadu idak barna be tawanke i kunu aikwak gəri kuru i adak a ci deu da ri Kakasəku zam a kalaktan gəri i ri Kakasəku. ⁴Se a ci da tli da ri tak masana aduwau da rənci na marim zanai gəri, se da mina arəyapu da twakshidu aku gəri. ⁵Se da pi am i kunu bi pi am da banji viya zəger pakuraucin gəri da tli saspau na miya arəyapu wara takwse aku gəri. ⁶A ci deu i ri Simon Bitrus, se Bitrus da rami ci ma, "Məgəngyi kaye viya zəger ga?" ⁷Yeso dan ngumi ci ma, "Be na dlamau tuku ka sanutu bai amman ka sanutu du da ku gəri." ⁸Bitrus da rami ci ma, "Wa ne ka viye zəger ga." Yeso da rami ci in na viye ci bin, ci na nuba bai da ri ga." ⁹Simon Bitrus da rami ci ma, "Məgəngyi ka viya zəger ga rugara bai amman na aikwak ga na ada cam." ¹⁰Yeso da rami ci, "Nən wara gaviyak na paida dalma ci wambai se nda viye ci zəger gəri kuru, gaɗa a ci gaviyak; ci gaviyak amman tike bai. ¹¹Gaɗa Yeso zəgana nən wara a bar gəri, gaɗa sen ne da ramma, "Gəd kun bai gaviyak." ¹²Sartu Yeso damina viya zəger shi se da dawuna marim zanai gəri dan mbashin gəri wam, da ramikshi ma, "Kwasgana be na dlamı kun? ¹³Kwa daura ga maləm na Məgəngyi kuru kwa ramau kalkal, gaɗa Iyu kasənu. ¹⁴In de har Iyu Məgəngyi na maləm nin har na viyana zəger, kun ye kwa viya zəgər kamaca kun. ¹⁵Na bar di kun sanam gaɗa kun ye kwa dlam kasau" ¹⁶Jirew, jirew, na rami kun, mayim wənduwa a diki ba ci wənduwa gəri bai, ko mawanak dadkina ba ci wənduwa gəri. ¹⁷In kwasgana su nin kun na barka in kwa dlamınakshin. ¹⁸Na ramatuku ida kun gəd bai, nasaga ndawa wara na chikɗu su tuku gaɗa kakkadu Səku da jəbki: ' Ba ci kidak borodi ga saktu na jigjigəri ida ga." ¹⁹Na rame kun sau damba da wakati lakwtu wakata, kwa barna jirewa i adak Iyu ne. ²⁰Jirewa, jirewa, na rame kun, nən wara gənna nən mi na wanau, gənna Iyu kuru nən mi gənna Iyu, gənna nən mi wara waneu Iyu. ²¹Sartu Yeso a ramu sau, a ci gajəktak i kun Nənuwa, a ci tatku da ramma, "Jirewa jirewa, na rami kun idak gayi da kuna kun a barna Iyu." ²²Pakuraucin gu da ki kamancu a jabtau a ci a rama na tai. ²³Gayi da kunu pakuraucin gəri wara Yeso ntutu gadiginatak ida tebur gu da baka Yeso. ²⁴Simon Bitrus da viyki gadava pakuraucin gu da ramma, "A jayina a ci arama ida gaye." ²⁵Se pakurau da gudtike wam i baka Yeso da rami ci ma, "Məgəngyi, biwu tai?" ²⁶Se Yeso ndan ngumi ci ma, "A ci nən mi na dawa chile burodi na bari ci " se lakwtu a ci dawu burodi tunu da ba ri Yahuda wən Simon Iskarioti. ²⁷Se da ku burodi tunu, ləspər da tufi kunu gəri, se Yeso da rami ci ma, "Be kaye dlamau gu a dlandu kade" ²⁸Gusuku na nən wambai wara gadiginatak ada tebur zigau be wara dawu a ci da rami ci kasau bai. ²⁹Jəgab a tumangu ma ko gaɗa Yahuda na lalitar dagwda, Yeso da rami ci ma, "Amasana be wara wancu gaɗa ngumuri ko a ci da bar be dagai idak tliwa. ³⁰Aku Yahuda gənna borodu, dayin gəri vəda kade-kade sartu ye dəvid. ³¹Lakwtu Yahuda jin gəri, Yeso da ramma, "Gusuku wən gə nən a kunu kərmai, kuru Kakasəku ye a kunu kərmai i kunu gəri. ³²Kakasəku a kərmai ta na a ci i kun gəri tunu nən a kərmaita na a ci. ³³Mamau ngangamin na da gayi na kun, i kunu lakwtu wara gazau rab, kwa ye maka ga, ka ki mi na rami yahudaucin, "Ri wara na ya akshi a dəmu nya bai, gusku ye, Na rami sau i kun. ³⁴Na bari kun kararak dumaya, i adak kwa ntuti kamancha kun, ka ki nan ntutu kun, kun ye an ntuta kamanchu kun. ³⁵Da sau tike a zəgedu kun pakuraucin ga in kun na ntu kamancha kun. ³⁶Simon Bitrus da rami ci ma, "Məgəngyi kaye rawan?" Yeso dan ngumi ci, "Ri wara na ya, ka dəmu dəgau bai dəgo, amman ka dəgadu da kau." ³⁷Bitrus da rami ci ma, "Məgəngyi dawun tam na dəmu dəga ci bai gusuku? Na bar na aro ga gaɗa ci" ³⁸Yeso ndan ngumi ci ma, "Ka barna aro ci gaɗa ganai? Jirewa, jirewa na rame ci gaskam a dlam kwarya bai se ka dlam gamdaya ziger kwan.

14

¹"kwa tlatla gəsha kun bai. Kwa bar na jirewa na Səku; kwa bara nai jirewa cam. ²I kunu wənduwa Afək gu na səsasin gawa; in da kasən be da na ramdi kun, gaɗa na ya na dal mi kun rai. ³In na jən na dal mi kun rai nin na ni wam na gən na i kun iri ga gaɗa ri na kunu kun ye kwatlabi" ⁴Kwas gana dəvo ri wara naya." ⁵Toma da rami Yeso ma, "Məgəngyi jasga ri wara kaya bai; ja ziga dəvo na na?" ⁶Yeso da rami ci ma, "Iyu ne dəvo, na jirewa, kuru na aro; na nən ani ri Afək gu bai se da ri ga. ⁷Da kwas gana Iyu nən da kwa zəgina Afək ga cam; da da gusku kwasgana a ci. kuru kweka na a ci." ⁸Filibus da rami Yeso ma, "Məgəngyi a tatika ja Afək gu, sən a ba ci na ja." ⁹Yeso da rami ci ma, "Na dlabu ada gayi na kun gusku bai amman zam kwazga Iyu bai Fililibus? Duk nən mi ika na Iyu, I ka na Afək, a dlama na na, ka ramma, "A tatiki ja Afək gu?" ¹⁰"Ka bar jirewa bai idak Iyu na kunu Afək gu, Afək gu ye a kunu ga? Təlamın wara na rame kun, na rame kun ne ba da kunu kərmai ga bai amman Afək wara a kunu ga ne a dlama wana tuku. ¹¹A barna jirewa i dak Iyu na kunu Afək, kuru Afək gu ye a kunu ga; bi ye a barina jirewa i wanau na adakshi. ¹²Jirewa, jirewa, na rame kun, nən wara barda jirewa a dəmu na dlama wana tuku har a dəmuna dlamau da ri mi na kasau gaɗa na yanga iri Afək gu. ¹³Be tawanke kwa jayin i kunu dləgun ga na dlama du i kun gaɗa da dlam kərmai i Afək be tawanke i kunu dləgun ga na dlama du. ¹⁴In kwan ntutu na Iyu a jəbina dumaya ga. ¹⁵Na dlam magita i Afək ga se da bari kun ba ci impe gəsha kun wam gaɗa dlabi na kun go dadigiri. ¹⁶Nənuwa jirewa. Duniyau a gəni gəri bai gaɗa atu a dəmo lawan gəri bai bale da ziga ci. Amman kun, kwasgana a ci, gaɗa dlabu na kuk kuru a dlabu na kun. ¹⁷Naiva kun rukun bai; Na kalaktai ga wam i ri kun. ¹⁸Na gagishin lakwtu rab, duniyau aye lawanga wambai, amman kun kwa lawan ga gaɗa Iyu na dlabu, kun ye kwa dlabu. ¹⁹I gafa tunu, kwa zəgidu ida Iyu na kunu Afək gu, kun kwa kunu ga Iye na kuna kun. ²⁰Nən wara na dumaya kuru a jəbakshi, a ci ne nən ba ci ntu ga kuru ba ci ntu Afək ga a ntuta na a ci Iyu na ntuta na a ci na takana ada ga i a ci." ²¹Juda (amman Iskarioti bai) da rami Yeso ma, "Məgəngyi da wən tam ka ye tatikəna ada ci i ja amman na duniya bai?" ²²Yeso ndan ngumi ci ma, "Nən ba ci ntu ga tawanke a jəbana təlamga, Afək ga ntuta na a ci, kuru ja ni ri gəri ja dlama na wənduwa ja na a ci. ²³Nən mi wara an cu

bai a dëmu jëba tëlalimmin ga bai. Tëlam wara kwa kumau dari ga bai amman da ri Afëk wara waneu Iyu.²⁵ Na rami jandu tuku i kun i lakwtu wara na dagai na kun.²⁶ Amman ba ci impi gësha Nënuwa mi go aibu, wara Afëk gu a ye wanayu i kunu dlëgun ga a gugzadi kun be tawanke, kuru a tana dikun be na rame kun wa ci.²⁷ Nai vidu kun salama ga, na bardi ci salama gu, Na ba ri kun ka ki mi duniya a baru bai, kwai va gësha kun da dameti kun bai, kwa dlama kalau bai.²⁸ Kwa këmau na rami kun ma, "Na yanga kuru na katayin ga wam i ri kun." kwan ntutu na Iyu nin kwa dlama na përdai gëda na yanga i ri Afëk gu rima na Iyu.²⁹ Gusku na rama dikun damba da waka ti lakwtu kwa barna jirewa.³⁰ Na dlam rama gawa wambai na kun gada garvak duniya tuku atika ni. A ci na awayau bai ida ga,³¹ amman gada duniya da zëgi i ada na ntutu Afëk gu, na dlamau ka ki mi wara Afëk gu dawu Iyu. Wa tla. wayi na wa da ri tuku."

15 ¹ I ne am inabi ki jirewa, afikga nai aci ne baci kamgu. ² A sika na gapta tawanke da kun ga mi a bar di bai, kuru a salamta na gapta tawanke mi bari di gada da bar di gawa. ³ Kun da vi nakun gad labar wara na ramdikun. ⁴ A dlabina i kun ga 'yu ye na dlabi i kuna kun kaki miwara gapta a dumu bar di adagara bai a tika guvu wakau, kun ye kwa dumugu bai sai kwa dlabu i kunuga. ⁵ Yu ne guvu wakau, kun gaptatingu, nën wara dlabu i kunga nën i ke na kunugëri a bar na di gawa. Gada in na 'yu bin kwa dumu dlam be bai. ⁶ In towable dlabu a kunugan bin, nda vurka na aci kaki gapta waka, da wudfingëri nda cacpi na gaptau i da gayi nda pudu i kun aka nda bakinakshi. ⁷ In kwa dlabu a kunu gan maragaye a kuna kun a jayina be kwan cu nda dlama di kun. ⁸ Nda dlamna këma i afik ga i kun tuku, gada kwa bar di gawa kuru tatikidu kun pukuraucinga. ⁹ Kaki miwara fikgu ntutu 'yu i ye na intutuna kun a dlabina i kun intuga. ¹⁰ In har kwa jib na dumaya ga nën kwa dlabu a kun intuga, kaki mi na jibna dumaya afikga i kun intugëri. ¹¹ Na ramekun jandau tuku gada përdai ga da dlabi i kuna kun, gada përdi kun ye da jibungara. ¹² Sutuku dumayaga, kwa intuci tika kunkaki mi na intutu kun. ¹³ Na intau mi da rimi su bai, nën da tadina arro gëri gada mangaucingëri. ¹⁴ Kun mangaucin ga in kwa dlam be tuku wara na barikun dumayan. ¹⁵ Na daura kun ma mamu wënduwa wam bai, gada mayim munduwa ziga be wara baci wënduwa a dlamau bai, na dauri kun mangitau gada duk be na kimau da ri afikga na ramadikun. ¹⁶ Kwa cik da yin kun bai, amman na cikdina kun, na mina kun gada kwa bar di, dikun kuru dikun a dlabu sutku kasunu, be tawanke kwa jayu i kun dlunganën, aci a bar dikun. ¹⁷ Jandau na ramikun gada kwa intuci adakun. ¹⁸ In duniya kurna kun nën, a zigina du kurna 'yu bamba da kurkun.

²⁰ A tanina tlam mi wara na rame kun, mayum wënduwa a rumu baci munduwa gëri bai, in akshi bara ni bone nën kun a barikun bone, in har akshi jib na tlamgun kun ye a jiba na kukun. ²¹ Akshi a dlamekun jandu gid gada dlungun ga, gada akshi ziga aci babu wanai ga bai. ²² In da in da na dina na ramikshi bi nën da aksggghi na aipu bai amman, gususku kasau, akshi na be da rami i adak aipapin shi bai. ²³ Nën mi kuru 'yu, kurna afikga cam. ²⁴ In da na dlama wana tuku bën, da na nën wam bai a dumu da dlamu da gadavakshi da akshi na aipu bai amman gususku akshi i kadu amman gad nda kurna 'yu na afikga. ²⁵ Amman jandu tuku mak gada nda jibki tlam wara nda tarnu i kun dumayakshi. Akshi kurna 'yu go pirtëk²⁶ sartu ba ci impi gëshj wara nda ji wanagu da ri afik gu wato Nënwa jirewa wara a virrai da ri Afik, den aci a rama be i daga.

16

¹ Na ramikun jandau i kun gada kwa vuga bai. ² Nda dina kun kun susu cacpa yahudaucin amman lockwtu ani mi wara duk nën wara tëku kun nën a tuman gu ka aci dlam na wana sadaka i sëku. ³ Akshi a dlama jandau gada akshi ziga afikgu bai ko 'yu. ⁴ Na ramekun jandau i kun gada locwtu dlamu gara, kwa tana du idak na ramdikun, na ramikun bai da kade i dak sau locwtu na dagayi na kun. ⁵ Amman gususku na yanga i ri gdëri baci wanaiga: amman na nën bai wara jaya 'yu da kuna kun, kaye rawan?. ⁶ Amman gada na ramdikun jandaudlimidgëshi niyi na kun. ⁷ Amman na ramdikun jirewa; a dlamangara blan i kun nayinga gada in har na jibin baci kakta gëshu ani bai i ri kun, amman in na jingan na wane dikunn aci. ⁸ Locwtu aci den, babu kakta gëshu a tatika du i duniya, gambasak bai i dak aipu na adak adalta, na adak kagala. ⁹ A dak aipu gada akshi bar jirewa bai i 'yu. ¹⁰ I dak adalta kuwa gada nayanga iri afik, kuru kwa ye lawanga wam bai. ¹¹ I dak kagala kwa gada baci garvak duniya tiku nda kalaktana aci. ¹² Yu na be gawa nan cu ramekun, amman kwa dima sanutau bai digo. ¹³ Amman aci baci Nënwa jirewa den aci a cirupta na kun mak i kun jirewa gada aci aye rama da adagëri bai, amman a ye rama be aci kimau kuru a ramadikun be miwara aya ni. ¹⁴ Aci aye dlama këma i gada aci a mayu da kun be kanai da rami kun atu. ¹⁵ Be tawanke mi afikgu na atu kanai gada kasën na ramma Ndënwau aye mayu da kun be ka aci da rami kun. ¹⁶ I kun lockwtu rab dagai kwa ye lawan ga wambai daku sunu na lockwtu rab wam kwa lawan na 'yu. ¹⁷ Sai jigab da kun pukuraucingëri da rami kamancawadshi ma, "dugo su be tawan aci a ramewa; ilockwtu rab dagai kwa lawan ga bai daku na lockwtu rab wam kwa lawan na 'yu kuru gada nayan ga i ri afik?". ¹⁸ Sai akshi da ramma, "su zada be tawan mi aci a rammau i kun lockwtu rab dagai? wa ziga be aci a rama adau bai". ¹⁹ Yeso ika kabe akshi aye jaya gëri sai aci da ramikshi, "sutuku ne be kwa jaya tika kun gada na ramikun sau ma lockwtu rab kwa ye lawan ga bai kuru da kugu i kun lockwtu rab wan kwa lawan na 'yu?". ²⁰ Jirewa jirewa na rame kun kwa ye dlama adan na tufe jikyayi, amman duniya a dlam përdai kwa dlama na kun na ayuwa gëshi rankata amman dlimud arro kun a mustangara i arawai gëshi. ²¹ Lockwtu ama a kun din atu a kun ayuwa gëshi gada lockwtu gara den gara, amman aku atu 'yauna matkam gun sai atu da tuwayu na ayuwa gëshi na bone mi atu sau sai atu da jib përdai gada 'yau na nën i kun duniya. ²² Gususku kun na ayuwa gëshi, amman kwa lawan na 'yu wam. Kwa dlamana arawai gëshi kuru na nën wara bata bai da gumbi na përdai kun da ri kun. ²³ I gafau tunu kwa ye jayaga be wam bai, jirewa jirewa na rame kun in kwa jayi be tawanke dari afik i kun dlungun ga ndën a bar di kun. ²⁴ Har gususku tuku kwa jayu be wan bai da kun dlungun ga, a jayina kwa gëndu gada përdai kun da jibki. ²⁵ Na rame kun jjandau tuku gwid i kun gagënwau amman lockwtu ani wara na dlame kun rama da kun gagënwau

wambai, amman na parakta na ada kun na ramau i dɔak afik ga.²⁶ Gafau tunu kwa ya jayau da kun dɔgun ga kuru na ramijkun naye magita da ri afik gada kun.²⁷ Gada afik gu intutu kun, gada kun ye kwa intutu na 'yu kwa barda jirewa i dɔak nadew da ri afik gu.²⁸ Na dew da ri afik na nai i kun duniya zam nai vu na duniya na yan ga iri afik".²⁹ Pukuraucin gu da ramma," aiki ka rama parak ka paida na gagɛnawa wam bai.³⁰ Gususku ja zigadu ka ziga na be tawanke kuru kan cu nɛn wambai da dlamici jaya, gada sau ja barda ci jirewa ada ka dew dari kakasɛku."v 31 Yeso da ngumikshi ma,"gususku kwa bar na jirewa?. [v 32 Aiki na lockwtu batangara awo har zaden gara sɛram, ndaya waya na kun, tike dayingɛri wɛnduwa gɛri kwai vu na 'yu ruga, amman'yu ruga bai gada Afikga ada gayi na'yu.³³ Na ramdikun jandau gadakwa dla bi na salam i kun ga i kun duniya kun na tlatli ankal amman a dlamina awayau na bai na tana awayu duniya!.

17

¹Aku Yeso ram jandau; da sukti ada gɛri dɛsku da rammaya, "Afɛk lakwtu den gara a dlam kɛrmai i wɛn ci gada wɛn ci ye da dlam i kɛrmai.² Ka ki mi ka ba ri ci kɛrmai i adak tliwi tɛka mak gada a ci da bari aro mi go dadigiri i nɛn tawanke wara ka bari ci.³ Su tuku aro mi go dadigiri: i adak akshi zɛgana ci, ci ne Kakasɛku mula wara ba ci wanai Yeso Mɛgɛngyi.⁴ Na saksakti na ci i duniya, na damina wana wara ka baranai na dlam i.⁵ Gususku Afɛk, a saksaktina Iyu na ci na saksakta wara Iyu na atu da ri ci tɛn damba nda dlam duniya.⁶ Na tatɛki na dɔgun ci i ndawa wara ka baranai akshi i kunu duniya. Akshi ki ci kuru ka bar da nai akshi kuru jɛbna tɛlam ci.⁷ Gusku kasau akshi zɛgadu be tawanke wara ka bara nai vɛre da ri ci.⁸ Gada na bardikshi tɛlamin tuku wara ka bara akshi zɛgadu na deu da ri ci kuru barna jirewa i adak ka wanai Iyu nin ci.⁹ Na dlamikshi magita. Na dlamu magita i duniyabu bai amman i ndawa wara ka bara gada akshi ki ci.¹⁰ Be tawanke ka nin, ki ci ye kanai nda dlam da kɛrmai i kunakshi.¹¹ Iyu na kunu duniya wambai, amman ndangu a kunu duniya, Na yanga i ri ci. Mula Afɛk a jɛbna akshi i kunu dɔgun ci wara ka bara nai gada akshi da dliɓnakshi gayi ka ki mi wara wa gayi.¹² Lakwtu na da gayi na akshi na jɛbna akshi i kunu dɔgun ci wara ka baranai; Nan pana ankal ga, i adakshi na nɛn gayi da kunakshi mi dlimtu bai, se dai wɛn gadlimtak, gada be nda tarnu i kunu Kakkadu Sɛku da jɛbki.¹³ Gusku kasau; na ni ri ci amman na ramau jandau i kunu duniya gada na be na pɛrɔi ga ganiyak i kunakshi.¹⁴ Na bar dikshi tɛlam ci amman duniya kurna akshi gada akshi ki duniya bai ka ki mi wara Iyu ye ki duniya bai.¹⁵ Na jayi ci bai gada kaminakshi da duniyau amman gada ka daptinakshi dari gabshu.¹⁶ Akshi ki duniya bai ka ki Iyu ki duniya bai.¹⁷ A jibnakshi i baka i kun jirewa; tɛlam ci a tune jirewa.¹⁸ Ka ki mi waneu Iyu i kunu duniya akshi ye na wanayakshi i kunu duniya.¹⁹ Gada akshi na barna ada ga i kun gada akshi ke da bar na adakshi i kun i kunu jirewa.²⁰ Na dlam magita idakshi rukshi bai har na ndawa wara a bari jirewa i kunu dɔgun ga dari tɛlam shi.²¹ Gada akshi gɛd da dlam nakshi gayi, ka ki ci Afɛk, ka kunu ga, Iyu ke na kuna ci na dlam magita gada akshi ye da dlabi i kuna wa gada duniya da bar jirewa i adak ka waneu i Iyu.²² Kɛrmai wara ka bara na bardikshi gada akshi da dlabi gayi ka ki wa gayi.²³ Iyu na kunakshi, ci ka kunu ga gada dani nakshi i kunu nɛbka gada duniya da zige ka waneu Iyu kuru ka ntutu na akshi ka ki kan ntutu Iyu.²⁴ Afɛk, nan cu ndawa wara ka baranai da dlabi ri wara na kunu gada akshi da ki kɛrmai ga wara ka bara gada ka ntutu na Iyu tɛn damba dlamak duniya.²⁵ Afɛk ba ci adalta, duniya zɛga ci bai amman nasgana ci. Amman jandau zɛgadu adak ka waneu Iyu.²⁶ Na dlama na dɔgun ci gasgayak i kunakshi na dlamadu gasgayak gada ntu wara ka ntuta da dlabi i kunakshi Iyu ke na dlabi i kunakshi.

18

¹Aku Yeso ram tɛlam tuku, dayin gɛri na pakuraucin gɛri i baka dudapiya ki kidrin, ri wara na gadina da tɛfingɛri na pakuraucin gɛri.² Yahuda, wara aya bar gɛri, zɛgana riwu, gada Yeso dlamɛn aye riwu na pakuraucin gɛri.³ Se Yahuda cam danai i jimpi askarabaucin na nda ada garvaucin jɛgab dari dɛgɛm pɛrrisaucin na parrisaucin, dayi ri tunu na aci-balbal, na pɛtɛla, na karekzha.⁴ Se Yeso, wara zɛgana bi tuku mak wara aye wakata na a ci deu kɛma da jayakshi, "Kwa maka gaye?"⁵ Akshi dan ngumi ci ma, "Yeso ki Nazariya" Yeso da ramikshi, "Iyu ne" Yahuda ba ci bari gɛri ye dardi ada gayi na askarabaucin gu.⁶ A ci ramikshi ma, "Iyu ne" da 'yuwi tɛkakshi da kau da dagaminakshi i dɛ. ⁷Zam a ci da jayakshi wam, "Kwa maka gaye" zam akshi da ramma ya, "Yeso ki Nazariya." Yeso dan ngumi ma, "Na rami kun ida Iyu ne; in kwa maka ga nin, aivina dan gu da yinakshi." ⁸Su tuku gada nda jɛbki tilam mi a ci ramu ma, "Da kunu ndawa wara ka bara gɛtak na nɛn mi wara dayu bai."¹⁰ Se Siman Bitrus, wara na kasakar da 'yiwi, dayi na karam i mayin wɛnduwa marim pɛrrist gu ndak jina agud' gɛri ki mata. Dɔgun mayim wɛnduwau ma Malchus.¹¹ Yeso da rami Bitrus ma, "A kalaktina kasakar cu i kunu saka gara. Na sau da kunu bik sa wara Afɛk ga bara gu bai?"¹² Se jimbi askarabaucin gu na marmamin shi na nda ada garva Yahudaucin, da jɛbi Yeso da takwsina a ci.¹³ Dayi na a ci sɛkur i Annas gada a ci saurak Kayafas wara marim pɛrrist ki aman tunu.¹⁴ Kayafas a ci ne baci bar shawar i yahudaucin i dɛ a dlamana gara bɛlan nɛn gayi damti i sirɛn ndawa gawa.¹⁵ Siman Bitrus da dɛgi Yeso, se pakura gayi cam, kane marim pɛrrist gu zɛgana pakurau. Da tɛfin gɛri ida gayi na Yeso i kunu sɛsau wuda rama ki marim pɛrrist gu.¹⁶ Amman Bitrus dardi a miyak sɛsau da vɛda, se pakura wara dasgaya da dari marim pɛrrist dayi vɛda da dlam rama na ama mi tsirita miyak sɛsau gu nda dawu na Bitrus i kwa kunu.¹⁷ Se wunya mi wɛnduwa mi tsirita miyak sɛsau gu da ra mi Bitrus ma, "Ci gayi da kunu pakuraucin na nangu bai?" A ci da rami ma, "Iyu bai."¹⁸ Mamu wɛnduwa na nda ada garvau dardi i ri tunu, akshi fɛtina aka a yau gada lakwtu mama, Bitrus ye dardi a rikshi a dɛmu tɛka gɛri.¹⁹ Se marim pɛrrist da jayi Yeso i adak pakuraucin gɛri na gugza gɛri.²⁰ Yeso dan ngumi ci ma, "Na dlam rama da dɛbsa bai i kunu duniya na dlam gugza i kunu sɛsau cacpa na ri magita yahudaucin a cacpa go be na ramu da dɛbsa.²¹ Kwa jaya ga gada gɛmo? A jayina ndawa wara kɛma be na ramu. Ndan gu zɛgana be na ramu."²² Lakwtu Yeso ram kasɛn tunu, gayi da kunu nda ada garva dayina kɛma I yeso da rami ma, "Kautau da miya

marim përrist gu ka sunu?" ²³Yeso dan ngumi ci ma, "In na ram kalkal binin a tatoka ri wara na ram begu amman in kalkal nin, dawuntam ka koma Iyu?" ²⁴Se Annas da jimbili na a ci da takwsa i ri Kayafas marim përristaucin. ²⁵Siman Bitrus dardfi a dëmu tãka gëri, se ndawa da rami ci ma, "Ci gayi da kunu pakuraucin gëri bai?" A ci da dlam dikshi gamdaya da ramma, "Iyu bai." ²⁶Gayi da kunu mamu wënduwa marim përrist gu yagana nän mi wara Bitrus karmu aguëd gu da ramma, "Ne ka ci bai i kunu gadëra na a ci?" ²⁷Bitrus da dlam na gamdayau ma kwan, se gaskam da kwaryi. ²⁸Se akshi da jina Yeso dari Kayafas i nye halkwata gwamnati. Lakwtu ke da tlanu bai, se akshi da kurna tãfa gada kar akshi da dlama aipu gada ngumuri. ²⁹Se Pulatus da yi rikshi i vëda da ramikshi ma, "Kwa dena aipabin tawan i adak nän tuku?" ³⁰Akshi dan ngumi ci ma, "In nän tãku ba ci wana gabshu bin, da jabara ci i ci bai." ³¹Bulatus da ramikshi ma, "Ami na ci kun na ada kun kwayi kwa dlami ci kagala da dëvo dumaya kun." Yahudaucin da rami ci ma, "A ri ja kalkal bai ja dawo nän i mutu." ³²Akshi ram kasau gada tãlam Yeso da tãbki, i ada be wara a ci ramu da tatãki dëvo wara a ci aya mutu. ³³Se Bulatus da tifi i helkwata gwamnatu wam da dauri Yeso da rami ci ma, "Ci dëgëm yahudaucin?" ³⁴Yeso da rami ci ma, "Ka ramau i ada ci ko ndawa dagai ne rami ci be ida ga?" ³⁵Bulatus da rami ci ma, "Iyu ba yahude bai, i bi? Nda ci na marim përristaucin bari cin akshi i iyu; ka dlam tam?" ³⁶Yeso dan ngumikshi ma, "Garva ga ki duniya tuku bai in da garva ga da kunu duniya tukun da mamu wënduwa ga a dlama tãliri gada da bara Iyu i yahudaucin bai. ³⁷Bulatus da rami ci ma, "Cu ci dëgëm bi?" Yeso da rami ci ma, "Ka ramdu ma Iyu dëgëm. Gada sune nda yuwa Iyu, kuru gadak su ne na deu i kunu duniya gada bar saida i jirewa, Tike wara ki kunu jirewa a kômu na wura ga." ³⁸Bulatus da rami ci ma, "Jirewau nin tam?" lakwtu a ci ram su tunu dayin gëri i vëda yahudancin gu da ramikshiu ma, "Na ba aipu bai na nangu. ³⁹Amman kun na kiladu kun i adak na tadi kun nän gayi gafa ngumuri gada ka sunu kwan cu na tadi kun dëgëm yahudaucin bi?" ⁴⁰Se akshi nda sukci wurakshi na awayau da rama, "Nangu bai amman Barabas, Barabas kuwa baci kabat ndawa.

19

¹Se Bilatus nda jëbna Yeso nda dlama ngurutu. ²Askarabaucin gu nda yayëdfi ci kwabshi jijëm. Akshi da dawi i ada gëri nda tadi ci marim zannai. ³Akshi da nai i koma gëri da ramma, "Alanguburo dëgëm yahudaucin!" se akshi nda za ji ci na amik shi. ⁴Se Bilatus dayi vëda i rikshi wam da ramikshi ma, "Aikina, na ni na a ci i kun i vëda gada kwazigi i adak Iyu na ba aipu gëri bai." ⁵Yeso da vëre vëda na aryapuk jijëm a ada gëri a kunu marim zanai, Bilatus da ramikshi ma, "Iakina, so tai warau!" ⁶Lakwtu wara marim përristaucin na nda garva ika Yeso tunu, akshi da sukci wuraskshi dësku da ramma, "Nda dliga na a ci" nda dliga na a ci" Bilatus da ramikshi ma, "Ami na ci kun na ada kun kwayi kwa dli ga ci i kaya na ba aipu wambai dari gëri." ⁷Yahudaucin gu ndan ngumi ci ma, "Ja na dumaya, dumaya rama ma ndak tãki na a ci gada a ci ma ada gëri matkam Sëku." ⁸Lakwtu Bilatus koma rama tuku tunu se kalau da jëb na a ci, ⁹da tufin gëri wënduwa gwamnati wam da rami Yeso ma, "Ci ka vëreu da rawan?" Amman Yeso ka ta di ci bai. ¹⁰Se Bilatus dan ngumi ci ma, "Ka dlama ni rama bai? kasgabai Iyu na awayai tadaci na awayu dliga ci?" ¹¹Yeso dan ngumi ci ma, "Ci na awayau be wam bai i ada ga, se dai ko be wara nda bare ci da dësku, gada kasënu ba ci bar ga nai i ci na marim aipu." ¹²Lakwtu kima kasënu, Bilatus da maki tadi na a ci, amman yahudaucin da ndokta na wura marim da ramma, "In ka tadi na nangun, kwa manga wambai na Kaisar: Nän tawanke dlamna ada gëri dëgëm nin a gubta na Kaisar." ¹³Lakwtu Bilatus koma tãlam tuku tunu da jina Yeso i vëda ndan mbasën gëri i ada gwajere kagalata i kunu sësau dagai mi da daurau da miya Ibraniyawa ma "Gabbatha" ¹⁴Gusku lakwtu dlama sapare ngumuri sa ada dan tuna awa zidu, Bilatus da rami yahudaucin ma, "Aikina sotai dëgëm kun!" ¹⁵Akshi da dlam kurwa maya, "Nda da na a ci nda da na a ci; nda dliga na a ci!" Bilatus da ramikshi ma, "Na dligina dëgëm kun gu?" Marim përristaucin dan ngumi ma ja na dëgëm bai se Kaisar." ¹⁶Se Bilatus da barikshi Yeso gada dayi da dligidu. ¹⁷Se akshi da mina Yeso, daiyi nakshi vëda, a kakëra dëm dligau ida gëri i ri dagai wara da daurau ma, "Ri kwankwayak" wara da miya Ibraniyawa ma Golgota. ¹⁸Akshi da dligina Yeso i ri tunu na ndawa shirin tawanke da palla gëri na Yeso a gadava. ¹⁹Bilatus nda dlam taran tatoka gënawa ndan puđu ada dëm dligau i ri tunu nda tarna ma, YESO KI NAZARET, DËGËM YAHUDAUCIN. ²⁰Nda wa gawa da kunu yahudaucin karam tu taran tunu gada ri da dligi Yeso gu a dantau na marim dfa. Nda dlan tarangu da miya Ibraniyawa, na Latin na miya Grika. ²¹Se marim përristaucin ki yahudaucin da rami Bilatus ma, ka tarna bai ma "Dëgëm yahudaucin" Amman a tarni ma, "Na nangu ma, "Iyu ne dëgëm yahudaucin." ²²Bilatus dan ngumi ci ma, be na tarnu na tarnu du. ²³Aku askarabaucin gu dëgana Yeso, akshi da mina kachum gëri da bërïdu kurakkurak fudu i gadavakshi, kuru na zani gëri. zanigëru nda chakatu na ngirazan getak har iya dësku. ²⁴Se akshi da rami tãkakshi ma, "Wa dlimpiya su bai amman wa dlama bama i adau nän tadun kãri." Su tuku wakatu gada be jëbki be nda tarnu i kunu rama Sëku maya, "Akshi bërïna kachum ga i gadavakshi kuru da dlam bama i ada kare gu" su tuku be askarabaucin gu dlamu. ²⁵Da palla da dligi Yeso ndardfin mi gëri na yagana mi gëri Marryamu ama Kilopas na Marryamu Magadakiya. ²⁶Lakwtu Yeso ike mi gëri na pakuraucin gëri wara a ci ntutu dardfi a dantau tunu a ci da rami miwu ma, "Ama sëna wënkëm!" ²⁷Da rami pakuraucin gu ye ma, Sëna mi kun!" Tun da lakwtu tunu pakuraucin gu da mina atu i wënduwa gëri. ²⁸Aku sau, Yeso zigadu i adak be tawanke na bai damun gara, ka ki mi be da tarnu i kunu kakkadu Sëku jëbkin gara Yeso da ramma, "Na kômu giji." ²⁹Na bi pi am dagai a riwu kunu na am mi ga zhumak, se akshi da dawi soso i adau da dligi miya zawa da divari ci miya gëri i dësku. ³⁰Lakwtu Yeso tamba am gazhumak gu tunu da ramma, "Da mingara" Nda tidi ada gëri i dida da barna aro gëri. ³¹Se yahudaucin gada sartu sapara guvu a dlapa bai da dliga i adak dëm dligau gafa ngumuri (gada gafa ngumuri tungu na martapa rankata) akshi da jayi Bilatus i da akshi da daktlina ziger shi da wurta i na akshi. ³²Se askarabaucin gu da nai daktli zager nän ki sëkur na ki ma shirin da dligagshi na Yeso ada gayi. ³³Lakwtu akshi deu i ri Yeso se akshi daki na bai mutun gëri saram akshi kitli zager gëri bai. ³⁴Duk, na kasënu gayi da kunu askarabaucin gu da zagima ci na ngas da ara gëri, se dëdëm na am da pai. ³⁵Ba ci

lawan gu da ramma, jirewa, be a ci ramgu jire. A ci zigadu be a ci ramgu jire gada ci ye ka bar jirewa.³⁶ Jandau tuku gäd wakatu gada da jibki na be nda tarnu i kunu kakadi Sëku, "Na getak da kunu awuk gëri nda kitli bai." ³⁷Zama, kakkadu Sëku gayi rama ma, "Akshi ye a lawan gëri nän mi akshi zagamu na ngas." ³⁸Aku jandau Yusufu Arimatiya, tən a ci pukuru Yeso. (amman da dëbsa gada kalu yahudaucin) nda nai da yayi Bilatus ko nda bar di ci guvu Yeso. Bilatus da bar di ci i zini, se Yusufu da nai da mina guvu. ³⁹Nikodamus cam da nai, a ci mi wara da sëkur ndeu i ri Yeso dëvid. A ci dena am viya guvu da nibka na atrishan dan tu na lita danamak. ⁴⁰Se akshi da mi na guvu Yeso da yaydidu i kunu lakapani da bak ka ki mi kiladu yahudaucin a dabak guvavin. ⁴¹A dantau na ri wara nda dliga cu na gadina; i kunu gadinau na vëk dabak karara wara ngalte nda dabgë nän bai i kunu. ⁴²Gada gafu gu sapare yahudaucin so ye ri audo a dantau na akshi da dabgëna Yeso i kunu.

20

¹I kunu yuwan sëkur na yuwan gayi ki magi, lakwtu dagu dlibin dlibin, Marryamu Magdaliya dayi ri audo se atu da ki nda jëmbuluna gugyak wara da chimu miya audo gu. ²Se atu da rawi ri Simon Bitrus na pakura wara Yeso ntutu atu da ramikshi ma, "Nda ma na Mëgëngyi da kunu audo gu kuru jasga ri wara nda jina a ci bai." ³Se Bitrus na pakuraucin da vëre vëda akshi dayi ri audo gu. ⁴Akshi mak rawau ida gayi; amman pakurau rawan gëri da wurmi na Bitrus dayin gëri i ri audogu da wurmina Bitrus. ⁵A ci didki kunu se da ki lakapan dabak gu dan payi a baka amman aci tëfi kunu bai. ⁶Simon Bitrus se da nai da ku gëri da tëfin gëri i kunu audo gu a ci da kina lakapanu dampayi a baka ariwu. ⁷Na kare wara da lalpi adä gëri na atu, a dagayi na kachum gu bai amman da yayda na atu rugara. ⁸Se pakuraucin wara wurmin gëri i nya iri audo cam; da tëfi daki da bar jirewa. ⁹Se da kau da zëgi be da rami kakkadi ma a ci a ya tliyin gëri da mutu. ¹⁰Se pakuraucin gu da ka ci nakshi wënduwa wam. ¹¹Amman Marryamu dardi a vëda a tëka adan a këma audo gu, a kunu adan se da gudki, da didki kunu audo gu. ¹²Se atu da ki Malekaucin shirin a kunu kare na arawai dan mbasu gayi da palla adä gayi da palla zëgër i ri wara ndanpa guvu Yeso. ¹³Akshi da rami tu ma, "Ama ka danu gumo?" atu da ramikshi ma, gada nda mana Mëgëngyi ga, Nasga ri wara akshi impa a ci bai. ¹⁴Lakwtu atu ram su tunu, se atu da pi mi i baka se atu da ki Yeso dardi a riwu, amman atu yakkintu bai ma Yeso. ¹⁵Yeso da ramitu ma, "Ama ka danu gëmo? ka maka gaye? atu a tuman gu ma warau ba ci gadinau, "Malëm in kaman cin a rama ri wara ka jina a ci naya na mina a ci." ¹⁶Yeso da ramitu ma, "Marryamu" se atu da mistai se da rami ci da miya Aramiya, "Rabboni" wato, malëm." ¹⁷Yeso da rami tu ma, "ka linta Iyu bai gada gusku ya ye na gayi bai i ri Afëk ga, amman "a ji karami yaganaucin ga ma, na gayanga dësku i ri Afëk ga na Afëk kun, Kakasëku ga na Kakasëku kun." ¹⁸Marryamu Magdaliya dayi dara mi pakuraucin gu ma, "Ne kana Mëgëngyi," kuru a ci ramdu dik jandau. ¹⁹Gafau aduwau, yuwan sëkur ki magi, mafgagin mi wara pakuraucin gu a kunu duk da chima gada kalu yahudaucin, Yeso danai dardi gadavakshi da ramikshi ma, "Salam i kun." ²⁰Aku a ci ram sau se da tatikikshi ami gëri na aro, pakuraucin gu da dlam përdai lakwtu akshi i ka Mëgëngyi. ²¹Yeso zam da ramikshi ma, "Salam i kun ka ki mi Afëk waneu Iyu, Iyu na wanayakun." ²²Lakwtu Yeso ram su tuku, da ji mafiya i adakshi da ramma a gënina Nënuwa Sëku. ²³Nän tawanke baci aipu, a tupta di ci; Nän tawanke dlam aipu nin kwa tuptu bin, nda tupta bai. ²⁴Toma, gayi da kunu guma ayawu shirin gu, mi nda dauri ma Didamus lakwatu mi wara Yeso deu a riwu bai. ²⁵Pakuraucin jëgab a kugu da rami ci maya, "Ja ka na Mëgëngyi" a ci daramikshi ma, se neka ami gëri na gatër usasin na lëntu miya vëk usasin gu gurbakga i gatir vuk usau, zam na dawi aikwak ga i ara geri bin na bar jirewa bai." ²⁶Aku yuwan danda fudu pakuraucin a kwakunu wam, Toma ye adä gayi na akshi. Yeso danai lakwtu miya mafgu da chima, danai dardi gadavakshi da ramma, "Salam i kun." ²⁷Se da rami Toma ma, "Adivaran gurbak ci, ka ki amiga, a zaden ri tuku na ami ci a dawi kunu ara ga; ka dlama ba ci buka bar jirewa bai, amman a bar jirewa." ²⁸Toma dan ngumi ci ma, "Mëgëngyi ga Kakasëku ganai." ²⁹Yeso da rami ci ma, "Gada ke kana Iyu ka bar jirewa. barka i ndawa wara i ka Iyu bai amman barna jirewa." ³⁰Yeso dlamu be ajab gawa i këma pakuraucin gëri, bi ajab wara nda tarnu wum bai i kunu kakkadu tuku; ³¹amman jandau nda tarnu gada nda bar jirewa ida Yeso Masihu, wën Kakasëku, gada kasau a bari jirewa, nda bi na aro i kunu dlëgun gëri.

21

¹A ku jandau tuku, Yeso tatëki adä wam i pakuraucin gëri i miya anku tabariya, su dëvo wara a ci tatëki adä gëri: ²Siman Bitrus adä gayi na Toma wara da daurau Didimus, Natiniyal deu da Cana ki Galili kutli Zabade na pakuraucin shirin ki Yeso. ³Siman Bitrus da ramikshi ma, "Na yanga i jëba vanakau" Akshi da rami ci ma, "Jaye cam, ja dëga na ci" Akshi dayi da tufinakshi kunu daragai am, amman akshi jëbi wambai i kunu dëvid tunu har tlanik da. ⁴Lakwtu wara har da tlanin gara, Yeso dardi a miya anku, amman pakuraucin zëga bai ma Yeso. ⁵Se Yeso da ramikshi ma, "Mapëndawad, kun na be dagai bi ki ta?" Akshi dan ngumi ci ma, "o o." ⁶A ci da ramikshi ma, "A virkina ragaya jëba vanakau kun da pali mata ki daragai gu kwa be na jëgab." Se akshi da virki ragayau, dab da mu nakshi yuwan da kunu am gu i daragai gu gada gawa vënakau wara akshi jëbu. ⁷Se pakura wara Yeso ntutu da rami Bitrus maya, "Su guro Mëgëngyi" Lakwtu Siman Bitrus këma Mëgëngyi tunu se da kajumi kachum gëri da vëda (gada a ci gasiltak) da yi'u tëka gëri i kunu anku gu. ⁸Gagizhin pakuraucin gu dan nakshi kunu daragai gu (gada akshi pëdëm bai na miya jigam ka ki takad zëgër danamak shirin) akshi a tëka yuwa ragayau ganiyak na vanakau. ⁹Lakwtu wara akshi vire nakshi vifa akshi da ki avun aka a riwu na vonakau da perrrta a adau, na borodi. ¹⁰Yeso da ramikshi, "An nana vonakau gu jëgab wara kwa jëbu." ¹¹Saminu Bitrus se dayi dau yiwe na ragayau i jigam ganiyak na vonakau 153; Gawa tlapar amman ragayau tlimpiyi bai. ¹²Yeso da ramikshi ma, "An na kwa kitli kimolo" Getak da kunu pakuraucin gu dëma jaya gëri bai, "Ci tai" Akshi zëgadu Mëgëngyi. ¹³Yeso da mi borodu

da barikshi na vonakau gu da barikshi. ¹⁴Su tuku zægər ma kwan mi Yeso tatiki adā gəri i pakuraucin gəri aku tliyi gəri da mutu. ¹⁵Aku akshi kitli kimolokshi, Yeso da rami Siman Bitrus, "Siman wən Yahai, ntu ga i ri ci dēka na sau bi? Bitrus da rami ci ma awwo Məgənyi cin gum kasgadu nan cu ci." ¹⁶Da rami ci wam ki ma shirin, "Siman wən Yahai ka ntu ga?" Bitrus da rami ci ma, "Awwo Məgənyi; kasgadu Iyu ba ci ntu ci" Yeso da rami ci ma, "Ankalta tumamin ga?" ¹⁷Da rami ci wam ki zægər ma kwan, "Siman, wən Yahai, kan cu Iyu?" Bitrus da shitin gəri gadā Yeso jaya ci ki ma kwan, "Kan cu Iyu?" A ci da rami ma, "Məgənyi kasgana be tawanke, kasgadu nan cu ci." Yeso da rami ci ma, "A bari ta i tumamin ga. ¹⁸Jirewa, jirewa na rame ci lakwtu wara ci mapəndi ka dawa kachum ci na adā ci kayi i ri wara mak kan cu Iyu; amman ka garu nacin ka sukta ami ci kare da mi ci dayi na ci i ri wara kan cu nya bai." ¹⁹Su Yeso dlam ram tuku gadā da tatiki dəvo mutu Bitrus mi wara a bar kərmai i Səku. Aku a ci ram ram na sau tunu se da rami Bitrus ma, "Adīga Iyu" ²⁰Bitrus da pimai da ki pakura wara Yeso ntutu a dāga yakshi nən wara dāgina tēka Yeso wam da baka gəri lakwtu wara akshi ata masana dəvid mi wara rama, Məgənyi tai wara aya barna ci? ²¹Bitrus i ka ci se da rami Yeso, Məgənyi, Na nan gu a dlama gəmo?" ²²Yeso da rami ci ma, "In na cu ci dan mbashi har se lakwtu na kalalten sen tam i ci? Adīgen Iyu" ²³Se rama tuku da tliba binyi i gadava yaganaucu, ma pakurau a mutu bai. Amman Yeso ram kasən bai i Bitrus, ma pakurau amtubai, amman "in nan cu da dlapi har lakwtu katayi ga, sungu tam i ci?" ²⁴Su tuku ne pakura wara ram be i adak jandau kuru ba ci taran jandau wasgadu daya rama mi a ci ramau jirewa. ²⁵Na be gawa mi Yeso dlamu. In da nda tarnu na gəd i dā nin, na kakkadu wara a dəmu mau bai i kunu duniya tuku na adā gara.